

Marechaussee Contact

1

2017

Marechaussee Contact
18e jaargang | nummer 1
februari 2017

Marechaussee Contact is een uitgave van de Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks. Het wordt verspreid onder de begunstigers van deze stichting. De realisatie is in handen van de commissie Redactie MC en voorlichting.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Roel Bouwman
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Jack Vlaming
Henk Westland (eindredactie)

Aan dit nummer werkten verder mee:

Gerard den Braven
Bart van Es
Herman Lammers
Freerk van Rossem

Contact

Weeshuiswal 9, 4116 BR Buren
t.a.v. Marion Broekhuizen-Klijnhout
0344-571256
redactie@marechausseecontact.nl

Vormgeving

Content Innovators BV, Alphen aan den Rijn

Druk

Bariet Ten Brink BV, Meppel

Wijzigen van adresgegevens

Zie pagina SMC-informatie bij begunstigersadministratie.

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 24 maart 2017.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door oud-marechaussees
6	Nestelpennen Actuele berichten over de KMar
8	Veteranen Waardig afscheid van Ted Meines
9	Veteranen Allerlei
10	Veteranen Zomer in Uruzgan
12	Beroeps Snel en dynamisch
15	Beroeps Het provinciaaltje
18	1940-1945 Voor zijn idealen
21	Reservisten Reservist in zijn dagelijks werk, reserve-kolonel
22	Oorlogsdagboeken Van Brest naar Engeland
24	Dienstplichtigen Als een rode draad
27	SMC Buren bij kaarslicht
28	SMC Allerlei
30	Personalia
31	SMC-informatie

Foto omslag:
2015, BSB in Mali

De eerste twee maanden van 2017 liggen al weer achter ons. Begin januari hebben we met militaire eer afscheid genomen van luitenant-generaal b.d. der artillerie Ted Meines. Hij stond aan de voet van het huidige veteranenbeleid. Meines overleed als een diepgelovige man. Velen van ons hebben hem bij toespraken horen zeggen: 'Mijn leven is gebaseerd op drie pijlers: zelfvertrouwen, vertrouwen op de medemens en vertrouwen op God.' We zijn hem veel dank verschuldigd. In dit nummer staan we stil bij zijn heengaan, op onze website hebben we al eerder uitgebreid aandacht aan zijn overlijden besteed.

De voorbereidingen voor de geplande bijeenkomsten in dit jaar zijn in volle gang. Het voorlopige programma treft u aan in dit blad. Op 23 maart wordt het spits afgebeten door de jaarlijkse contactmiddag te Buren. Tijdens die bijeenkomst zullen we afscheid nemen van Roel Gras als voorzitter van de commissie reünies en contactdagen. Hij heeft die functie ruim 21 jaar vervuld! We hopen hem nog lang als 'gewone' begunstiger in ons midden te mogen hebben. Zijn opvolger Gerrit Reloe is door Roel voorzien van alle benodigde informatie, we wensen hem veel succes toe. Tenslotte hoop ik dat we met elkaar wederom een heel goed jaar tegemoet zullen mogen gaan.

In dit nummer treft u een zeer lezenswaardig artikel aan over de logistiek bij de BSB. Hierin komt duidelijk naar voren dat bij deze eenheid vaak op zeer korte termijn ook logistiek gereageerd moet worden. Voorheen had de KMar een eigen budget waarmee aankopen konden worden gedaan. Dit budget is een aantal jaren geleden verdeeld over diverse bedrijven binnen defensie, daardoor heeft de BSB meer moeite met het snel verkrijgen van bijzondere middelen en moet regelmatig worden afgeweken van de reguliere processen. Overigens is dit van alle tijden. In de jaren tachtig van de vorige eeuw werd de KMar geconfronteerd met ernstige rellen in Amsterdam en later Nijmegen. De toenmalige beschermende uitrusting voor de bijstandpelotons voldeed niet, op korte termijn werden toen in het buitenland uitrustingsstukken gekocht. Ook de vrijwel wekelijkse inzet in 1983 en 1984 te Woensdrecht maakte spoedaankopen noodzakelijk. Zo werden in een week tijd de combi's van de zuidelijke drie districten voorzien van roepnamen op het dak om zo commandovoering vanuit de lucht mogelijk te maken.

Het als operationeel commando niet meer hebben van een eigen budget maakt ook dat op middellange termijn moeilijker kan worden geanticipeerd op de taken die op de KMar afkomen. Begin januari vroeg de directeur van Schiphol, de heer Jos Nijhuis, om nog eens vijfhonderd extra marechaussees. Nu moet een wens van de directie van Schiphol altijd worden afgezet tegen de berekeningen die door de KMar zelf zijn gemaakt. Een feit is echter wel dat Schiphol enorm uitbreidt en dat Lelystad naar verwachting in 2019, maar mogelijk eerder, operationeel wordt als uitwijkhaven van Schiphol. Met technische hulpmiddelen is deze groei en grotere inzet op die andere locatie niet te verhelpen. Feitelijk moet nu al worden begonnen met het werven en opleiden

‘Politici, accommodeer uw KMar!’

van extra personeel. Daarvoor moet de politiek wel financiële middelen vrijmaken. Met de op handen zijnde verkiezingen zullen echter op korte termijn geen ingrijpende beslissingen meer worden genomen. Het is te hopen dat het nieuwe kabinet nog tijdig de vereiste budgetten kan toewijzen.

We hebben een nieuwe redacteur voor de rubriek dienstplichtigen. Sinds medio december maakt Martin Aalbers deel uit van ons redactieteam. Elders in dit blad stelt hij zich aan u voor. Hij zal in elk nummer van ons blad een oud-dienstplichtige voor het voetlicht brengen. Daarmee hopen we recht te doen aan de ruim 33.000 jongemannen die zich als dienstplichtige in de jaren 1946-1996 voor onze organisatie hebben ingezet. Bij deze roep ik oud-dienstplichtigen op Martin te voorzien van kopij. Houdt u daarmee wel rekening met de artikelen die al gepubliceerd zijn in het door Harry Poels in 1996 uitgegeven boek ‘50 jaar dienstplicht bij de Koninklijke Marechaussee’.

De leden van het Historisch Depôt Koninklijke Marechaussee en de Stichting Re-enactment Dienstplichtig Marechaussees hebben weer een taak gehad tijdens het jaarlijkse evenement Buren bij Kaarslicht. In dit nummer wordt daarvan verslag gedaan. Hun historische tenuen trekken altijd veel aandacht en laten anderzijds ook zien dat we in de huidige tijd daarmee niet meer zouden kunnen werken.

Rest mij u veel leesplezier toe te wensen.

Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Vrijdag 10 maart 2017

NLdoet Marechausseemuseum

Ook dit jaar doet het Marechausseemuseum mee met NLdoet, de grootste vrijwilligersactie van Nederland. Diverse activiteiten staan op het programma. Er wordt geklust van 09.00 tot 14.30 uur; zie www.marechausseemuseum.nl.

Locatie: Marechausseemuseum, Buren

Contact: Marion Broekhuizen-Klijnhout | 0344-571256 | postbus@marechausseemuseum.nl

Donderdag 23 maart 2017

SMC-contactmiddag Buren

De eerste contactmiddag van het jaar is weer in het Marechausseemuseum. Voor het programma, kosten en aanmelden, zie MC 2016-6. Inschrijven kan tot 15 maart.

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Donderdag 13 april 2017

Reunie KMar-recherchebijstand Amsterdam

Enkele oud-rechercheurs van de KMar-bijstand organiseren i.s.m. 'Senioren Politie Amsterdam' deze reunie om weer in contact te komen met collega's uit de periode 1975-1995.

Locatie: SPA-honk, Rijksweg 56, 1115 AT Duivendrecht

Contact: Henk Hendriks | 06-44012257 | h.hendriks10@vodafonevast.nl

Donderdag 20 april 2017

Bezoek Oorlogsmuseum Overloon

SMC biedt een bezoek aan het Oorlogsmuseum Overloon met een lunch in het Museumcafé. Voor meer informatie over het museum, zie www.oorlogsmuseum.nl.

Programma

10.00 - 11.00 uur: aankomst en ontvangst in het Museumcafé met koffie/thee en Limburgse vlaai. De ingang van het Museumcafé is naast die van het museum.

11.15 - 12.15 uur: veteranenvertelling in de Aula;

12.30 - 13.15 uur: Brabantse koffietafel in het Museumcafé;

13.15 uur tot einde: museumbezoek op eigen gelegenheid.

Kosten en aanmelden

De kosten van dit bezoek zijn voor begunstigers met partner € 17,50 per persoon, voor niet-begunstigers € 27,50 per persoon. Aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Oorlogsmuseum. Bij internetbankieren graag uw adres vermelden. De bedragen dienen uiterlijk 12 april te zijn bijgeschreven i.v.m. het bestellen van de catering.

Locatie: Oorlogsmuseum Overloon, Museumpark 1, 5825 AM Overloon

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Woensdag 17 mei 2017

Reunie dienstplichtlichting 1967-3

Locatie: Dependance van het Marechausseemuseum, Buren

Contact: Martin Aalbers | 0413-344482 | 06-29804928 | maalbers@online.nl

Woensdag 17 mei 2017

SMC-contactmiddag Badhoevedorp

De jaarlijkse contactmiddag in Badhoevedorp in de Koningin Máximakazerne is voor iedere SMC-begunstiger en niet uitsluitend bedoeld voor de groep 'Amsterdammers'. Partners en ook niet-begunstigers zijn van harte welkom.

Programma

13.30 - 14.00 uur: aankomst en ontvangst met koffie/thee en gebak;

14.00 - 17.00 uur: welkomstwoord en daarna gezellig samenzijn (drankjes voor eigen rekening, betalen met pin of contactloos). De middag wordt besloten met een Indische maaltijd.

Kosten, aanmelden en bereikbaarheid

De kosten zijn voor begunstigers met partner € 15,00 per persoon, voor niet-begunstigers € 25,00 per persoon. Aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Badhoevedorp. Bij internetbankieren uw adres vermelden i.v.m. het verkrijgen van toegang tot de kazerne. De bedragen dienen uiterlijk 10 mei te zijn bijgeschreven i.v.m. het bestellen van de catering. Er wordt geen herinnering of programma verstuurd. Parkeren bij de kazerne is beperkt mogelijk. Prima openbaar vervoer: buslijn 185 (Schiphol-Sternet) vanaf Schiphol-Plaza naar uitstaphalte Koninklijke Marechaussee, vertrek vijf minuten over het hele en halve uur.

Locatie: Koningin Máximakazerne, Sloterweg 400, 1171 VK Badhoevedorp

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Woensdag 24 mei 2017

Reünie beroepslichting 1967-3

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Gijs van den Bor | 0495-452074 |
gijsvandenbor@xs4all.nl

Donderdag 22 juni 2017

SMC-reünie Boerma Plaizier / MP III

Deze jaarlijkse reünie van Indiëgangers Boerma Plaizier / MP III is bestemd voor allen die gediend hebben in het voormalig Nederlands-Indië, Nieuw-Guinea, Korea en Engeland bij het Korps Militaire Politie en/of de Koninklijke Marechaussee, dan wel bij het Korps Politietroepen. Partners zijn van harte welkom.

Kosten, aanmelden en parkeren voor mindervaliden

De kosten zijn voor begunstigers met partner € 10,00 per persoon, voor niet-begunstigers € 20,00 per persoon. Aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Kumpulan. Bij internetbankieren graag uw adres vermelden. De bedragen dienen uiterlijk 15 juni te zijn bijgeschreven. Het programmaboekje wordt de deelnemers tijdig toegezonden.

Weduwen begunstigers van SMC, kunnen gratis aan deze reünie deelnemen. Zij dienen zich uiterlijk 15 juni aan te melden bij Gerrit Reloe (zie hieronder). Voor het bezoeken van deze reünie kunnen zij schriftelijk een (gratis) NS-kaartje aanvragen bij het Veteraneninstituut, Afdeling Dienstverlening, Postbus 125, 3940 AC Doorn.

Bij Kumpulan zijn parkeerplaatsen voor mindervaliden. Wilt u hiervan gebruikmaken, geeft dit aan bij de aanmelding. U ontvangt dan een parkeerkaart.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan Bronbeek, Arnhem

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |
reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Dinsdag 3 oktober 2017

Reünie beroepslichting 1962-5

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan Bronbeek, Arnhem

Contact: Johannes Linker | linker1944@home.nl

Donderdag 19 oktober 2017

Vriendendag Stichting Vrienden Marechausseemuseum

Op uitnodiging van de stichting.

Locatie: Dependance van het Marechausseemuseum, Buren

Donderdag 2 november 2017

Algemene SMC-reünie Harskamp

Nadere informatie volgt.

Locatie: Partycentrum De Molen, Molenweg 12, 6732 BL Harskamp

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |
reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Ooproep voor reünie opperwachtmeester cursus (7-12-1970 t/m 28-10-1971)

Enkele personen uit de 'senioren groep' van de voormalige 3 Divisie KMar willen een reünie organiseren in de tweede helft van 2017 voor deelnemers aan de opperwachtmeester cursus 7-12-1970 t/m 28-10-1971. Kijk op het diploma voor deze datum, de voorzitter van de examencommissie was luitenant-kolonel Th.W.A. Schermer. Behoor je tot deze cursus en wil je aan de reünie deelnemen, neem dan contact op.

Contact: Th.G. Willemsen | Hofstaete 33, 6674 GA Herveld |
0488-431459 | T.Willemsen2@kpnplanet.nl

Ooproep reünie beroepslichting 1973-4

Deze lichting kwam al driemaal voor een reünie bij elkaar. Willem Rengelink denkt met plezier hieraan terug en heeft het initiatief genomen om weer bij elkaar te komen. Het is zijn bedoeling om dat in 2018 te doen, het jaar waarin het 45 jaar geleden zal zijn dat men opkwam. Hoewel het nog vroeg is, wil hij nu al adres-, telefoon- en e-mailinformatie zoeken. Dus van 1973-4 beroepslichting geweest, geef dan je gegevens door. Meerdere collega's hebben zich al gemeld!

Contact: Willem Rengelink | 06-23511466 |
jwrengelink@icloud.com

Wekelijks plaatst SMC oproepen en actuele informatie over reünies in haar zondagse e-mailnieuwsbrief. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan redactie@marechausseecontact.nl!

Hoog Risico Beveiligingseskadron op volle sterkte

Met het uitreiken van de diploma's aan het zesde peloton is het Hoog Risico Beveiligingseskadron (HRB) compleet. Het kabinet gaf de KMar begin 2015 opdracht om zes pelotons klaar te stomen voor hun taak: het bewaken en beveiligen van objecten met een hoog risicoprofiel. Met als doel adequaat reageren als de veiligheidssituatie daarom vraagt. Met een ceremonie werd op 16 december 2016 stil gestaan bij het volbrengen van die opdracht.

De diploma-uitreiking in Den Haag kreeg hierdoor een speciaal tintje. Niet alleen werd de HRB officieel 'gereed gemeld' door commandant KMar, luitenant-generaal Harry van den Brink. Ook was er aandacht voor de positie van de eenheid in het stelsel van bewaken en beveiligen. De HRB verricht haar taak voor het ministerie van Veiligheid en Justitie en onder het lokale gezag. Onder de genodigden was de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), Dick Schoof (zie foto). In zijn toespraak ging Schoof in op de noodzaak van een HRB: 'U bent nodig in deze tijden, waarin de dreiging van een aanslag reëel is. U werkt voor onze nationale veiligheid. Niet altijd zichtbaar, maar wel altijd snel inzetbaar.'

Na een intensieve en zware opleiding stroomt het laatste peloton de operatie in. Daarmee komt de totale sterkte op ongeveer 400 man. 'Jullie zijn de ogen en oren op plekken waar dreiging hoog is. Jullie scherpte tijdens het werk is van groot belang voor de veiligheid van Nederland', sprak Van den Brink de Hoog Risico Beveiligers toe. Over de aanleiding zei de generaal: 'Dat er een HRB moest komen vanwege de situatie in de wereld is betreurenswaardig.'

Kort na de terroristische aanslagen in Kopenhagen en Parijs nam de KMar in januari 2015 de beveiliging van objecten met een hoog risicoprofiel van de politie over. Het ging om overheidsgebouwen, zoals ministeries en de Tweede Kamer, maar ook om Joodse instellingen. In eerste instantie voerde

de Bijstandseenheid van de KMar de taak uit. De HRB-pelotons namen het werk vorig jaar geleidelijk over.

De marechaussee heeft al veel expertise met bewaken en beveiligen. Zo is de KMar verantwoordelijk voor de paleisbewaking en de gewapende beveiliging burgerluchtvaart. Daarnaast beveiligt de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten onder andere de waardetransporten van de Nederlandse bank. De marechaussee doet dit volgens Van den Brink niet alleen. 'Samenwerking op het gebied van veiligheid is van essentieel belang. Iedere partij in de keten doet dat vanuit zijn eigen identiteit. Voor de KMar is dat binnen het politiestelsel onder andere in het hogere geweldsspectrum.'

(Bron: KMar)

Open grenzen op het spel

Op het slappe koord tussen vrijheid en veiligheid zetten de West-Europese landen een nieuwe stap. Al voordat bleek dat de aanslagpleger van Berlijn een vluchtparours aflegde dwars door Europa, nam België in december het voortouw: daar werd de Passenger Name Record-wet goedgekeurd. Die verplicht internationale luchtvaart-, bus-, trein- en ferrymaatschappijen passagiersgegevens bij te houden. Er komt een speciale dienst die deze gegevens naast de internationale terreurdata-banken legt. De verplaatsingen van verdachte personen kunnen zo voor, tijdens en na de reis worden geanalyseerd.

Een vanzelfsprekende stap is dat niet, want het vrije verkeer van personen was dertig jaar lang heilig in Europa. Er zijn meer terreurverdachten geweest die zonder veel problemen internationaal konden reizen. Ook mensen die geregistreerd staan als gevaarlijk, ondervinden daarbij weinig problemen. Zij maken gebruik van de beperkingen die de Schengenregels de marechaussee opleggen. Treinen bijvoorbeeld mogen slechts steekproefsgewijs worden gecontroleerd: niet alle treinen per dag op een traject en hooguit twee coupés per keer. Meer is pas toegestaan bij ernstige bedreigingen van de binnenlandse veiligheid. Geen wonder dat Nederland, Duits-

land en Frankrijk nu aanhaken bij de Belgen. Het maatschappelijk draagvlak voor Schengen brokkelt snel af en de roep om herstel van de grenscontroles zwelt aan. Ook de Franse presidentskandidaat Fillon vraagt al om heroverweging van het verdrag.

Totale veiligheid is een illusie en kan ook niet het streven zijn. Steeds moet de veiligheidswinst worden afgewogen tegen het verlies van privacy. Maar de wens om in deze tijd tenminste weer enig zicht te krijgen op wie er over de grens komt, is niet ongerechtvaardigd. Dat dienen ook de vervoersbedrijven zich te realiseren die nu protesteren tegen de controleplannen.

Natuurlijk betekent het extra rompslomp, wellicht soms vertragingen en extra kosten. Maar als het beeld niet wordt weggenomen dat de Schengenzone een vrijhaven is voor terroristen, komt binnen afzienbare tijd het vrije verkeer zelf op het spel te staan.

(Bron: Volkskrant)

Andere bestemming voor Kattenburg

Het historische marineterrein op Kattenburg, een eiland van ongeveer veertien hectare aan het Oosterdok in Amsterdam, krijgt een nieuwe bestemming.

De herontwikkeling door het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Amsterdam vindt plaats in opdracht van het ministerie van Defensie, dat het terrein tot 2018

gefaseerd verlaat. Daarna ontstaat ruimte voor een gevarieerd programma van woningbouw, werk en 'leisure'.

Vrijgekomen delen van het

terrein zijn beschikbaar voor tijdelijke activiteiten.

Het marineterrein op Kattenburg roept voor vele (oud-) KMar-leden herinneringen op. Velen hebben daar korte of langere tijd doorgebracht. Zoals leden van de brigade Amsterdam-Haven aan de Oostelijke Handelskade met het omringende havengebied.

Het marineterrein gold destijds ook geruime tijd als uitvalsbasis voor KMar bijstandseenheden. Later werd op dit terrein, tot op heden, het KMar District West gevestigd.

foto: www.marineterrein.nl

Nieuwe schietbanen in gebruik

Zowel de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn als de Koningin Máximakazerne op een steenworp afstand van Schiphol, is twee gloed-nieuwe schietfaciliteiten rijker. KMar-collega's en leerlingen schieten in een ultramoderne omgeving, omringd door hightech apparatuur. Zo heeft de schiet-schijf plaatsgemaakt voor projecties en met simulatoren en haarscherpe video's worden situaties levensecht nagespeeld.

Met deze nieuwe schietfaciliteiten is de KMar in totaal 28 schietpunten (posities waarvandaan geschoten kan worden) rijker. De schietbaan op de Máximakazerne beschikt over een 15-, 25- en 50-meterbaan, met elk vier schietpunten. In Apeldoorn liggen twee 15-meterbanen en twee van 25 meter lang, met eveneens vier schietpunten. De oude, kleinere schiet-

bioscoop, onder gebouw 26 in Apeldoorn, is nu officieel vervangen. 'Met een maximumcapaciteit van negenhonderd leerlingen per jaar was het hard nodig. Voorheen waren we constant op zoek naar schietfaciliteiten elders in het land', benadrukt Landelijk Vuurwapen Coördinator eerste-luitenant Gerard. Zo werd in het verleden uitgeweken naar een particuliere schietbaan in Beemte-Broekland of defensieschietbanen in Harskamp, Harderwijk of 't Harde. Gerard: 'Omslachtig, tijdrovend, niet efficiënt en kostbaar. Nu zit alles onder één dak. Ook kan examen gedaan worden voor het basisparcours HK-MP5.'

Daar waar in Apeldoorn vooral leerlingen worden opgeleid, trainen op de Máximakazerne collega's om de certificering te behouden. De drie nieuwe banen werden begin januari in gebruik

genomen. Het bespaart de circa tweeduizend KMar-collega's in die regio ook veel reistijd naar banen elders in het land. Voor het machinepistool hoeven ze niet meer naar Harskamp of 't Harde, want de Máximakazerne is uitgerust met een 50-meterbaan. Net als in Apeldoorn kan op een van de banen ook een voertuig naar binnen

worden gereden. Op beide kazernes wordt nu ook met verf geschoten, in een van de oefenstraten, compleet met winkels, cafés, banken en woningen. Hier worden middels rollenspellen scenario's nagespeeld. Bij examens worden in Apeldoorn zelfs acteurs ingehuurd.

(Bron: KMarMagazine)

Waardig afscheid van Ted Meines

Luitenant-generaal b.d. Ted Meines, de grondlegger van het huidige veteranen-beleid (waardering, erkenning en zorg), overleed thuis op 24 december 2016. Hij werd 95 jaar oud. De 'Vader der Veteranen' was nog aanwezig bij de Veteranendag KMar op 7 oktober in Apeldoorn. Daar sprak hij zijn veteranen nog aanmoedigend toe en een daverend applaus viel hem ten deel. Zijn altijd laatste woorden 'Ik hou van jullie' klinken nog als muziek in de oren.

Verdiensten

De Fries Ted Meines - verzetsstrijder in de Tweede Wereldoorlog - werd veelvuldig onderscheiden, onder meer met de Yad Vashem-onderscheiding (1992) vanwege zijn hulp bij het onderduiken van Joodse kinderen. Hij was ereburger van de staat Israël (2015). Na zijn tijd in Nederlands-Indië (1948-1950), waar hij zijn echtgenote Dorien leerde kennen, richtte hij in 1950 het Veteranen Legioen Nederland op. Bevlogen zette hij zich in voor de Indië-veteranen die 'berooit' uit de Oost waren teruggekeerd. In 1976 ging hij met functioneel leeftijdsontslag. Op aanraden van zijn vriend prins Bernard kwam het in 1988-1989 tot de oprichting van het Veteranen Platform (VP). Ook onze SMC-coryfee Arie van Veen maakte daar vanaf het begin deel van uit.

Onder deze koepelorganisatie zijn nu 55 veteranenverbanden aangesloten. Ted Meines was ook de inspirator van de (bevrijdings-)defilé's op 5 mei in Wageningen. Ook later liet hij van zich horen: Paleis Soestdijk moet een veteranencentrum worden en het Nationaal Ereveld Loenen worden uitgebreid met een begraafplaats voor veteranen. Bij bijna alle reünies voor veteranen was deze oerveteraan aanwezig.

Rouwbeklag

Iedereen kreeg op dinsdag 3 januari 2017 de gelegenheid om afscheid van Ted Meines te nemen. Het Veteranen Platform dirigeerde een rouwbeklag op het Artillerie Schietkamp (ASK) De Knobbel in 't Harde. Ted Meines was artillerist. De uitvoering was in handen van het Team Bijzondere Uitvaarten van Monuta en het ASK vulde de plechtigheid passend in binnen hun verlofperiode. Dankzij de voortvarendheid van SMC'er Cees van Ingen, kwam SMC al voor de Kerst met een deelnamelijst aan de dodenwacht. Jaap Gatsma, Dirk van Harten, Frans Meijer en Stan Klijnhout (commandant), maakten ook deel uit van het erecouloir dat op de oprijlaan stond opgesteld. Heel indrukwekkend werd een affuit met daarop de kist langs het erecouloir gereden op muziek van het Artillerie Trompetterkorps, met daarachter de kransdragers en de familie. Bovenop De Knobbel

werden eerst vier saluutschoten afgegeven, een minuut stilte gehouden en het Wilhelmus gespeeld.

Dodenwacht en uitvaart

SMC had de eer om deel uit te maken van een van de vijftien dodenwachten in het Wachtmeester Kruithof Paviljoen. In de eerste wacht door het VP-bestuur stond de VP-vicevoorzitter en SMC'er Peter Klijn. De SMC-wacht volgde van 16.30 tot 16.45 uur. Bijna tweeduizend personen kwamen naar 't Harde. De uitvaartplechtigheid was twee dagen later, op 5 januari in het Crematorium Zoetermeer. Men kon dit thuis op de pc of tablet volgen via de 'livestream' van Defensie. Veel kransen, onder meer van koning Willem-Alexander en koningin Máxima, alsmede van prinses Beatrix. Achter de kist hing de VP-vlag. Luitenant-generaal mr. Harry van den Brink vertegenwoordigde de Koninklijke Marechaussee. Er waren toespraken van militaire autoriteiten en naaste familieleden zoals dochter Sonja en zoon Frank. Onze dominee b.d. Mary Ann Bezemer mocht het religieuze woord voeren. Zij sloot af met 'Shalom Ted' en gaf Ted Meines de zegen mee. Verder in één woord zijn lijfspreuk 'vertrouwen' en wel zelfvertrouwen, vertrouwen in de medemens en vertrouwen op God. Ted Meines zullen we nooit vergeten. Alle veteranen nemen graag zijn geestdrift over.

2016, luitenant-generaal b.d. Meines bij de Veteranendag KMar

Jubileum 25 jaar Transportbataljon

Eind 1992 formeerden Nederland en België het 1e Nederlands-Belgisch Transportbataljon van de Verenigde Naties (1 (NL/BE) UN Tbat). Hun hoofdkwartier was in Busovača, vijftig kilometer noordwest van Sarajevo in Bosnië-Herzegovina (BH). Met hun witte vrachtauto's werden vele humanitaire transporten uitgevoerd en her en der in BH hulpgoederen afgeleverd bij noodlijdende bevolkingsgroepen. Dit gebeurde vaak onder gevaarlijke omstandigheden: gladde en smalle bergwegen ('geitenpaden'), maar ook onder vuur van strijdende partijen. Marechaussee-personeel ging in hun kielzog mee voor militaire politiediensten of voor dienst bij UN-MP.

KMar-veteranen kunnen administratief geplaagd zijn geweest bij:

1(NL/BE) VN Transportbataljon;	1(NL) VN Support Command;
1(NL/BE) VN Logistiek- en Transportbataljon;	1(NL) Logistiek Bataljon IFOR;
1(NL) Logistiek- en Transportbataljon IFOR;	LogBase Zulu (Zagreb);
1(NL) PodCie;	LogBase Sierra (Split);
BH-Command;	Redeployment Commando.

Vier (veteranen-)verbanden hebben zich verenigd in een jubileumorganisatie onder de website www.25jaartransportbataljon.org. Op deze website vindt u de (veteranen-)evenementen waaraan in 2017 kan worden deelgenomen. Uiteraard is echtgenote/partner hierbij van harte welkom. Voor informatie kan ook rechtstreeks contact worden opgenomen op e-mailadres info@25jaartransportbataljon.org.

Nederlandse Veteranendag (NLVD)

De NLVD 2017 is op zaterdag 24 juni in Den Haag. SMC doet weer mee met een detachement en heeft plaatsen op de tribune of in legervoertuigen.

Publicaties over deze dag volgen nog, maar niet meer in dit blad. SMC verwijst u graag naar de website van het Veteranen-Instituut waar u zich voor deelname dient aan te melden vóór 1 mei. U moet daar wel als veteraan geregistreerd staan en een account 'Mijn Vi' hebben aangemaakt. Als u geen internet heeft, dan belt u met het instituut op 088-3340050. U kunt zich ook wenden tot SMC-coördinator Cees van Ingen: schriftelijk op adres Dr. Bauerstraat 17, 4205 KA Gorinchem, per e-mail op Ceesvaningen@planet.nl of telefonisch op 0183-623754 / 06-49816046.

Oproep Stichting VeteranenKunst

De Stichting VeteranenKunst (SVK) stelt zich ten doel kunstwerken te exposeren gemaakt door Nederlandse veteranen naar aanleiding en vaak ter verwerking van hun ervaringen tijdens oorlogen, VN-missies en overige ernst-operaties. Lees hieronder de oproep van deze stichting.

'Beste veteraan, Schilder jij het ook liever van je af? Die ervaringen van jouw uitzending(en)? Je inzet in Korea, Nieuw Guinea, Libanon of Afghanistan, Bosnië, ... Cambodja of Mali? Of ben je meer van het tekenen? Beeldhouwen? Smeden? Andere technieken? Dan zou het zomaar kunnen dat je heel blij bent om kennis te maken met de Stichting VeteranenKunst. Wij exposeren je werk en geven je daarmee de kans op een gesprek met je publiek en contact met (oud-)collega's. Kijk eens op www.veteranenkunst.nl en neem contact met ons op: info@veteranenkunst.nl.'

Zomer in Uruzgan

Task Force Uruzgan was een Nederlandse militaire operatie in de Afghaanse provincie Uruzgan in de periode 2006 tot en met 2010. Uiteraard werd ook personeel van de Koninklijke Marechaussee bij deze missie ingezet. Albert Zomer was een van hen.

Aan het militair ingrijpen in Afghanistan lagen de terroristische aanslagen door Al Qaida op 11 september 2001 ten grondslag. Iedereen herinnert zich de gekaapte passagiersvliegtuigen, die zich op deze dag in de Twin Towers (New-York) en in het Pentagon (Washington) boorden. Amerikanen beriepen zich toen op zelfverdediging. Samen met Britse en Australische troepen brachten zij eind 2001 in Afghanistan het Taliban-regiem ten val dat aan Al Qaida onderdak had geboden.

Nederland hield zich in het begin buiten de gevechtsoperaties maar bood wel steun in de vorm van patrouille- en transportvliegtuigen, enkele fregatten, mijnenjagers, F-16's en een onderzeeboot. Ondanks dat er een nieuwe Afghaanse regering kwam, bleef de Taliban elders stoken en was de veiligheids-situatie slecht. Na een stop in de steun medio 2003 droeg Nederland in 2004 geleidelijk toch weer bij met luchtsteun en grondtroepen. Van 2006 tot 2010 leidde Nederland zelfs binnen de International Security Assistance Force (ISAF) de Task Force Uruzgan (TFU), belast met de wederopbouw van de provincie

Uruzgan. Deze missie is in een later stadium steeds meer een vechtmis-sie geworden: 25 Nederlandse militairen zijn omgekomen en tientallen zijn (zwaar) gewond geraakt.

Albert Zomer

Majoor b.d. Albert Zomer werd onlangs begunstiger van SMC. De redactie vond zijn acht(!) uitzendingen best wel interessant en zocht hem in Almelo op. Zijn geliefde missies waren de twee uitzendingen naar Libanon: eerst politiediensten bij Dutchbat van de United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) vanuit Kafra in 1980/1981 en zijn indeling bij de International MP (IMP) in Naquora met later detachementscommandant in Tel-Aviv (Israël) in 1981/1983. Het einde van dit jaar 1983 was ook zeer ingrijpend: Zomer had Q-koorts (geitenziekte met 42 graden koorts) opgelopen en kreeg nierstenen. Een lange en moeilijke herstelperiode in het militair hospitaal in Utrecht volgde en tot zijn ergernis mocht hij zes jaar niet op uitzending. Zijn volgende missies in diverse functies waren: MFO in Egypte (1989), HUMIT in Irak/Koerdistan (1991), UNPROFOR in Joegoslavië

(1992), UNAVEM in Angola (1995) en ALTHEA in Bosnië (2007). Bij zijn laatste missie was Zomer KMar-detachementscommandant bij TFU-8 ISAF in Afghanistan (2008/2009). Met genoegen zet de redactie deze laatste missie in het licht.

Task Force Uruzgan

Het verzoek van de NAVO eind 2005 om flink bij te dragen in Afghanistan gaf aanvankelijk veel politieke beroering in Nederland. Toch kon de TFU in augustus 2006 starten met 1400 man uit diverse wapens en dienstvakken van de Koninklijke Landmacht. Ze werden verdeeld over Camp Holland in Tarin Kowt (hoofdstad van Uruzgan) en Camp Hadrian in Deh Rawod, zestig kilometer verderop. De *battlegroup* kon desgewenst een beroep doen op de F-16's van vliegveld Kandahar en de Apache-gevechtshelikopters van de Koninklijke Luchtmacht die beide

Kennismaken met Afghaanse wacht bij overdracht

Zomer: 'In mijn tijd de vlaggen nooit in top gezien'

buiten het TFU-commando opereerden. Belangrijk waren de Provinciaal Reconstructie Teams bij de ondersteuning van de wederopbouw van Uruzgan, om het jaar voor een half jaar door Nederland ingevuld (de andere landen waren Canada en het Verenigd Koninkrijk). Een verdere verlenging na augustus 2010 leidde in Nederland tot de val van kabinet-Balkenende IV. Nederland bouwde de missie af en de TFU werd in juli 2011 opgevolgd door de Nederlandse politietrainingsmissie in Kunduz.

Aanloop

Albert Zomer is een schitterend verteller. Als redacteur hang je gewoon aan zijn lippen. Ook andere missies passeerden de revue. Zijn geliefde missies kwamen makkelijk boven drijven: Libanon - de moeder van de UNIFIL-missies - en UNPROFOR in voormalig Joegoslavië. Hij probeerde altijd wel bij de eerste rotatie te zitten. Zomer hierover: 'En als je eenmaal de eerste missie achter de rug heb, ben je besmet met het missievirus. Ik zat op bij brigade Oldenzaal en werd beïnvloed door de teruggekeerde John Pool. Kapitein Jaap van Putten - ja, de vader van ... - had geen bezwaar tegen Libanon. Ik ben een man van samen met anderen een organisatie opzetten, de onbekendheid (ook de cultuur van de plaatselijke bevolking) fascineert mij en je bent wat vrijer bij een eerste rotatie. Dat kwam ook tot uiting bij UNPROFOR waarbij de KMar meeging voor de politiediensten bij 1(NL)Vbdat dat over heel Joegoslavië een verbidingsnetwerk neerlegde. Ik was daar als opperwachtmeester en samen met adjudant Ad Hamerslag en wachtmeester Brenda Meijer. UNPROFOR was best wel zwaar.' Ook dit drietal werd in Sarajevo in mei 1992 door Servisch geschut uit het Rainbow Hotel geschoten (zie de belevenissen van wachtmeester der 1e klasse Erik Paskamp in 'Sarajawo staat in brand' in MC 2016-3). Zijn echtgenote Monica maakte deze missies niet mee. Wel de laatste twee missies, maar die laat ze gewoon voor wat ze zijn geweest.

Politiediensten

Zomer vervolgt: 'Ik ben ook een man van compromissen oftewel eerst kijken of het zonder proces-verbaal afkan. Je moet dan vooraf met commandanten

KMar-personeel op Camp Hadrian

goede afspraken maken. Met de officier van justitie had je overleg om een militair van een strafbaar feit toch in Afghanistan te houden. Het KMar-personeel was verdeeld over Camp Holland (5x), Camp Hadrian (2x) en Kandahar buiten Uruzgan (3x). Gelet op de "8" waren we in Afghanistan met de achtste rotatie. Elke rotatie duurde vier maanden, meer dan genoeg in die heksenketel. Wij waren er van november 2008 tot maart 2009. We kwamen het kamp nauwelijks af, veel te gevaarlijk met die Taliban en die *improvised explosive devices* (IED) oftewel bembommen. De eenheden maakten na een incident in het veld eerst een *after action report* op. Dan moest ik als KMar-detachementscommandant beslissen of er wel of geen vervolgonderzoek kwam (controle op proportionaliteit en rechtmatigheid). We hadden in november 2008 in vier weken tijd al 156 politiezaken afgehandeld.'

'We zijn op Camp Holland ook met raketaanvallen belaagd. Dit was een déjà vu, aangaande de beschietingen die ik in de missie UNPROFOR ook al had mee-

gemaakt, dus niet erg prettig. In mijn tijd zijn er doden en ernstige gewonden gevallen onder de Nederlanders. Vervelen de onderzoeken om te doen, maar daar zijn wij als marechaussee voor. Ik had er een goed team. En er kwam ook een onderzoek naar het hondje Rataplan, dat plotseling was doodgegaan. Dat was lachwekkend om te moeten doen, terwijl onze mannen en vrouwen elke dag met gevaar voor eigen leven de poort uit moesten. Maar ook dat hoorde erbij. Ik heb de eer gehad om veel burger en militaire autoriteiten uit Nederland te mogen ontvangen en begeleiden, zoals minister-president Balkenende, minister Van Middelkoop, staatssecretaris De Vries, generaal Van Uhm, mevrouw Verbeet en luitenant-kolonel Pieter-Christiaan van Vollenhove.'

'Ik ben nu enkele maanden met functioneel leeftijdsontslag. In mijn woonplaats Almelo maakte ik me al nuttig op sociaal gebied, maar dat heeft nu wat meer uitbreiding gekregen. Sinds kort ben ik nuldelijnsheper van SMC geworden.'

In beslag genomen bij huiswaartskerenden

Op weg naar huis, een goed team

Snel en dynamisch

Kapitein Rick (35), afkomstig van de Koninklijke Landmacht, is vanaf 2014 hoofd Support van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) en verantwoordelijk voor de gehele ondersteuning van deze brigade. Binnen zijn afdeling vallen de secties Personeelszaken (S1), Logistiek (S4), CIS/ IV&C (S6) en Facilitaire Ondersteuning / Integrale Veiligheidszorg. Vanaf 2012 was hij als eerste-luitenant al bij de BSB werkzaam als hoofd Operationele Logistiek. Rick neemt ons mee met zijn ervaringen als logistiekeling bij de BSB.

Totdat een collega mij op de logistieke functies bij de BSB wees, had ik nog nooit van deze functies gehoord. Onkunde in mijn ontwikkeling of doet deze eenheid zijn best om zo ongezien mogelijk te blijven? Ik zou daar snel genoeg achter komen. Met volle moed stortte ik me in dit nieuwe avontuur om eerst de BSB en tegelijkertijd de KMar te leren kennen. Vanuit mijn ervaringen in diverse functies bij 230 Clustercompagnie, 11 Bevoorradingscompagnie en mijn uitzending in Afghanistan werd mij gevraagd om de logistiek binnen de BSB uit te breiden en verder op poten te zetten. Gestart in 1975 als gespecialiseerde eenheid voor extreme situaties met een veertigtal medewerkers is de BSB in veertig jaar uitgegroeid tot een eenheid die door de

vele nationale en internationale taken en diverse opdrachtgevers is geworden tot wat het nu is. Waar binnen de eenheid de vraag en invulling van meer operationele medewerkers snel is ingevuld, is de ondersteuning in de loop der jaren niet in dezelfde mate meegegroeid. KMar-personeel dat niet als apart dienstvak logistiek was opgeleid, steunde de operaties met vallen en opstaan. Deze collega's kwamen veelal uit het operationele werkveld van de KMar en hebben de logistiek zichzelf eigen moeten maken. Ook zijn er in de loop van de tijd (logistieke) collega's vanuit de andere krijgsmachtdelen overgestapt naar de logistiek binnen de KMar.

Binnen de BSB kregen ze in de gaten dat de operatie alleen goed kan draaien met een goede logistieke achterban. De opdrachten kwamen frequenter, werden groter, complexer en internationale inzet vraagt ook meer van de ondersteuning hierin. Dat was ook de reden dat ze in de reorganisatie hadden besloten om de logistieke club uit te breiden van een sectie voornamelijk KMar- en burgerpersoneel naar een totaal van veertien personen op een formatie van bijna 400 man. Daar de specifieke en operationele logistieke kennis ontbrak, is er bewust voor gekozen uit de andere krijgsmachtdelen mensen te werven en deze op KMar-functies te plaatsen. De periode dat ik op functie kwam, waren reeds enkele land- en luchtmachtcollega's aangenomen en met mij aan het hoofd kon ik nog extra functies invullen. Aangezien de KMar logistiek niet als apart vakgebied heeft, was het niet zo vreemd dat ik vanuit de landmacht nog vier collega's heb aan-

genomen. Het team was compleet door een mix van ervaren KMar-collega's en goed opgeleide logistieke functionarissen die vanuit de landmacht vele functies en uitzendingen binnen de logistiek hadden gedraaid.

Als ik de BSB kort moet beschrijven, bestaat deze uit een aantal operationele en ondersteunende afdelingen. De afdeling Beveiliging is verantwoordelijk voor het beveiligen van vips in binnen en buitenland in met name hoogrisico-gebieden, beveiliging en transport van het personeel op diverse ambassades in het buitenland en daarnaast strategische transporten waaronder die van De Nederlandsche Bank. De afdeling Arrestatie- en Ondersteuningsteams, beter bekend als AT. Deze teams worden ingezet bij levensbedreigende omstandigheden en het verwacht gebruik van vuurwapens. Daarnaast assisteren ze bij het transport van verdachten, nationaal en internationaal. De afdeling Observatie zorgt met hun mensen en middelen voor bewijsvoering in strafrechtelijke zaken. Zien zonder gezien te worden... De afdeling Opleiden en Trainen verzorgt de interne getraindheid en opleidingen van de brigade in de breedste zin van het woord. Daarnaast leiden ze de collega's initieel op tot persoonsbeveiligers en dit is ook de afdeling waar alle operationele collega's binnenstromen. De afdeling Intell, Operation en Plans (IOP) bevat de S2 Intell-Unit en S5 Operationele Planning en daarnaast hebben we intern nog de Operationele Specialistische Ondersteuning op maritiem, duik, Heli/UAV en AMV-gebied.

2015, BSB in Mali

De logistieke uitdaging bij deze eenheid zit hem in de diversiteit, snelheid, flexibiliteit en ad hoc uitvoeren van de operaties en opdrachten en deze goed te kunnen faciliteren. De BSB is het hele jaar door operationeel en op sommige momenten naast de nationale inzetten in meer dan tien verschillende landen tegelijk aanwezig. De opdrachten komen niet alleen centraal vanuit onze KMar-lijn naar binnen maar vanuit diverse externe opdrachtgevers. We werken met o.a. de ministeries van Veiligheid en Justitie, Binnen- en Buitenlandse zaken, de NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) en de DSI (Dienst Speciale Interventie). Deze diversiteit maakt eenduidigheid en structuur erg lastig. Een opdracht voor vipbeveiliging van een of meerdere personen in een hoogrisicogebied komt drie weken en soms drie dagen van te voren binnen. Ten eerste drie dagen de tijd om een opdracht uit te werken, vervolgens het juiste personeel voor deze taak in te plannen en de juiste reisdocumenten te organiseren. Tenslotte nog om alle middelen in de juiste aantallen en diversiteit klaar te zetten met de bijbehorende vergunningen. Het is soms bijna onmogelijk om op die termijnen vergunningen te verkrijgen om wapens, munitie en andere essentiële materialen in te vliegen naar landen in diep Afrika of het Midden-Oosten.

Buiten de puur logistieke werkzaamheden hebben we nog de verbindingsmiddelen, die op de juiste manier geprogrammeerd moeten worden, naast het regelen van de visa, vliegtickets en ruimte voor de materialen op de vlucht.

Indien mogelijk maken we gebruik van de middelen en lijnen binnen defensie. Dat is in veel gevallen niet haalbaar daar we vaak bestemmingen hebben waar defensie op dat moment niet opereert. Een concreet voorbeeld waar alle flexibiliteit en defensielijnen samen zijn gevallen, was ten tijde van de MH-17 crash in 2014. Waar de BSB met een volledig team een dag na het noodlottige ongeval civiel ingevlogen werd en we vanaf Eindhoven Airport die avond om 20.00 uur een C-130 Hercules met gepantserde voertuigen en materialen de lucht in zagen gaan richting de Oekraïne. De ondersteuning had het in samenwerking met externen en een heleboel andere defensie-eenheden en defensiebedrijven mogelijk gemaakt.

De KMar had in het verleden een eigen budget waarmee ze hun aankopen konden doen. Nu deze gelden deels zijn ontvlochten bij de defensiebedrijven (DMO, CDC, CWB, KPU) heeft de BSB meer moeite met het verkrijgen van zijn bijzondere middelen. De werkzaamheden

in binnen- en buitenland in verschillende soms extreme omstandigheden zijn inherent aan het snel slijten van deze materialen en de voertuigen. Dit komt voornamelijk omdat wij civiele soms aangepaste middelen gebruiken die normaal niet aan deze omstandigheden (snelheden, temperaturen en infra) worden blootgesteld. Als hoofd van de logistieke sectie en momenteel als hoofd Support ben je nauw betrokken bij alle verwervingsactiviteiten van de eenheid. Het zijn veelal nieuwe middelen die geen natostocknummer hebben en waar dus een compleet nieuwe weg voor moet worden ingeslagen. De assortimentsmanagers zijn hier niet (altijd) bij betrokken. We moeten als eenheid altijd voorblijven op onze opponent (criminelen en terroristen), en de techniek en innovatie gaat op dit gebied erg snel. De brigade heeft op vele fronten behoefte aan zaken die niet regulier en vaak ook erg duur zijn.

Het materiaalbeheer binnen de BSB is een andere tak van sport. Uiteraard is het SAP ook bij de KMar ingevoerd [redactie: geïntegreerd informatiesysteem voor financiën, bevoorrading, configuratiebeheer, onderhoud en materieelbeheer]. De bijzonderheid bij ons zit hem in de combinatie assortimentsgewijs werken en de mogelijkheid om via onze eigen verwerper middelen aan te schaffen. De

middelen die wij gebruiken hebben vaak geen *natostocknumber* of worden ook niet in de reguliere defensiesystemen gevoerd. Ze behoren niet altijd tot een specifiek assortiment en daardoor lastig via deze lijn aan te vragen. De afname van middelen in aantal is gezien de omvang van de eenheid erg klein en is het vaak niet rendabel en efficiënt om dit in te voeren in het SAP. Graag zouden wij al onze middelen beheerd willen hebben voor een juiste administratie, autorisatie en service met betrekking tot reparatie, vervanging en reservedelen. Uiteraard met in acht name dat niet alles voor iedereen inzichtelijk kan en mag zijn in verband met de heimelijkheid van onze werkzaamheden en de daarbij behorende middelen.

Door de snelle innovatieve ontwikkelingen en ook bij onze tegenstander vragen wij wekelijks nieuwe middelen aan. Fast Track Procurement gebruiken wij indien er door onze opdrachtgevers zaken gevraagd worden die wij op dat moment (nog) niet in huis hebben en waar wij op korte termijn mee moeten werken. Een voorbeeld hiervan zijn de aanslagen in Parijs waarna diverse eenheden een intensivering van hun werkzaamheden kregen. Hierdoor kunnen we niet wachten op de reguliere processen aangezien we dan al de slag gemist zouden hebben. Sommige opdrachten zijn kortstondig maar behoeven wel een tijdelijke uitbreiding. Hiervoor gebruiken we ook wel lease- of huurconstructies. Voordeel hiervan is dat

je snel over een middel kan beschikken maar daarentegen het nadeel dat deze niet is opgebouwd met de operationele systemen waar je normaal mee werkt. Denk hierbij aan voertuigen die ingebouwd zijn met verbinding- en beveiligingssystemen.

Binnen de KMar en zo ook bij de BSB zijn verantwoordelijkheden anders belegd. Zo kan een wachtmeester of opperwachtmeester en niet per se een officier als commandant voor een opdracht in het buitenland verantwoordelijk zijn voor het welzijn en de veiligheid van een vip, in deze een kamerlid, defensieattaché, generaal of zelfs minister. Als logistiek commandant van de BSB zit je om de tafel met Buitenlandse Zaken, De Nederlandse Bank, Directie Operaties, Defensie Materieel Organisatie, Commando DienstenCentra en overige (civiele) bedrijven. Het ene moment selecteer je met een commissie leveranciers voor gepantserde voertuigen die gebruikt worden voor strategische transporten en het andere moment leid je een vergadering voor de aanschaf van nieuwe kleding, holster of andere benodigdheden ten behoeve van een beveiligingsopdracht.

Binnen de eenheid krijg je als hoofd van een logistieke eenheid/Support een ruim mandaat. Met de kreet 'als het maar geregeld wordt', doe je de werkzaamheden naar eer en geweten. Je bent beslissingsbevoegd over jouw taakveld en in deze heb ik weinig verantwoording af te

leggen intern de eenheid naast commandant BSB en zijn plaatsvervanger. Buiten de BSB gaan de zaken wel in overleg met het district waar jij als brigade onder valt en met Staf KMar, de secties FLM (Facilitair en Logistiek Management) en de financiële kant VAM (Vraag en Aanbod Management).

De kracht van de eenheid is ook direct zijn vijand als je het bekijkt op logistiek vlak. Door bijna alles in de heimelijkheid te doen is het ook lastig om te verkopen waarom je iets specifiek nodig hebt. Waarom wij een middel als een voertuig nodig hebben met een bepaald vermogen, kleur, type of leeftijd? Waarom voldoet de kleding van het KPU-bedrijf niet en is de overige uitrusting toch net niet wat we zoeken of nodig hebben? Snelheid, flexibiliteit en diversiteit komen op alle fronten terug en dat maakt dit werk ook bijzonder leuk en uitdagend. Als logistiekeling zit je midden tussen de operators en de ondersteunende bedrijven, en moet je beide partijen tevreden houden. Door gesprekken, vergaderingen, presentaties en demonstraties probeer je bedrijven en staven te overtuigen van jouw behoeftes en waarom deze altijd net iets anders zijn.

In mijn tijd bij de BSB heb ik geleerd erg zelfstandig te opereren en daarnaast afhankelijk te willen en kunnen zijn van je specialisten binnen je team en hierop te vertrouwen. Door de diversiteit aan secties binnen mijn huidige functie en dat deze buiten mijn comfortzone zitten, heb ik geleerd me te verbreden op andere functionele gebieden wat mij in de toekomst weer kan helpen. Natuurlijk nog veel meer zaken die ik heb meegekregen maar heel belangrijk is dat de KMar in zijn geheel en met name de BSB een heel bijzondere club is, waar verschrikkelijk veel gebeurt. In deze tijd van diverse dreigingen en terreur zijn wij steeds meer hiervan afhankelijk voor een veilige leefomgeving.

Ricks artikel is eerder gepubliceerd in het Militair Logistiek Magazine (2016, nummer 3), orgaan van de Vereniging van Officieren Logistieke Diensten (VOLD). Zijn tekst is door de redactie van MC in enkele gevallen aangepast om lezers, die niet op de hoogte zijn van de huidige defensietermnologie/afkortingen, van dienst te zijn. Foto's beschikbaar gesteld door Media-centrum Defensie.

Het provinciaaltje

Tot verbijstering van zijn vader, antimilitarist vanwege de oorlog, geeft Ton van der Heijden een dag na zijn achttiende verjaardag te kennen beroepsmarechaussee te willen worden. Het valt samen met zijn keuring voor de dienstplicht waar hij deze voorkeur uitspreekt. Volgens Ton is zijn diensttijd bij de Koninklijke Marechaussee niet helemaal volgens plan verlopen, maar heeft hij er zijn verdere leven voordeel van gehad. Hij deelt zijn ervaringen met Marechaussee Contact.

Naar de marechaussee

Ton, vlak voor de Duitse bezetting geboren in het Betuwse dorpje Est nabij Geldermalsen, groeit op in de agrarische sector en wordt door zijn ouders naar een tuinbouwschool gestuurd. Hij brengt uren aan de Waal door in plaats van in een benauwd leslokaal te leren hoe sla te planten. Het is een worsteling. Na de opleiding rolt Ton van het ene in het andere baantje en neemt evident zijn gevoel voor avontuur toe. Hij leert huizen bouwen, wegen aanleggen en beleeft een fantastische tijd in de scheepsbouw. Vanaf het moment dat hij achttien wordt, neemt Ton de regie in eigen handen en volgt er een nieuw hoofdstuk in een rumoerig leven. Hij kiest voor de Koninklijke Marechaussee.

Op 2 oktober 1958 vertrekt hij per trein voortgetrokken door een grote zwarte locomotief naar Apeldoorn. Er is niemand om hem uit te zwaaien. Geen probleem, dit provinciaaltje vindt zijn weg wel denkt Ton. In Apeldoorn wordt

hij met andere jongens in een militaire truck geladen en naar de Koning Willem III-kazerne vervoerd. Hij heeft geen idee wat er gaat gebeuren en maakt zich enigszins zorgen als achter hen de slagboom naar beneden gaat. Ze worden op barse toon welkom geheten door twee mannen in een groen pak, een met een blauw en de ander met een zilver koord. Ze moeten goed in de oren knopen dat ze vanaf dat moment onder het militaire tuchtrecht vallen en er wordt aan toegevoegd dat op desertie de doodstraf staat. De doodstraf zint Ton niet en wat desertie is, moet uitgelegd worden. Zijn latere dienstmaat is Sytse, ook iemand uit de klei.

Na enkele weken hebben ze het kazerneritme redelijk op orde en krijgen er plezier in. De opleiding gaat Ton wonderwel goed af. Hoewel, tijdens de militaire vorming in de winter van 1959 zit hij bijna een volle nacht in een schuttersput, ze zijn vergeten hem af te lossen. Het vriest dat het kraakt en Ton ziet al een doemscenario van geamputeerde tenen. Zijn post verlaten is er echter niet bij! Sporten, vooral veldloop wordt bijna een hobby. Wettenstudie daarentegen doet weer een aanslag op zijn concentratievermogen. Motorrijles bezorgt Ton een eerste kras op zijn gestreken blazoën. Hij wijkt op voorstel van een collega van de voorgeschreven route af om diens verloofde te bezoeken. Zij keren te laat in de kazerne terug en worden opgewacht door de wachtcommandant. Ton vertelt de waarheid terwijl zijn collega aangeeft dat ze verdwaald zijn. Er volgt een zogenaamde temporaire krijgsraad

met drie mannen achter een tafel. Ton wordt voor mededader aangezien en ondanks dat hij de waarheid sprak, krijgt hij veertien dagen streng arrest wegens joyriding, door te brengen in een cel achter de wacht. In de cel stort hij zich op Stapel & De Koning. In de cel naast hem staat een fiets die bezocht wordt door een militaire arts. [redactie: de fiets van overste Van der Grinten waarover verhalen gaan dat deze door hem in arrest werd gesteld].

Na de opleiding wordt Ton geplaatst bij de brigade Den Haag, afdeling Wacht en patrouille. Maar eerst nog even bij de afdeling Verkeer waar het motorrijden hem niet helemaal goed afgaat. Ton wordt daarna in 1960 overgeplaatst naar de brigade Vlaardingen. Geboren in het rivierenlandschap voelt

1962, op de achterplecht van patrouilleboot

1961, tussen Maassluis en Vlaardingen

1962, boot van brigade Vlaardingen (Hartelkanaal)

hij zich als een vis in het water. Met een pruttelend slepertje worden hij en zijn collega's naar binnenkomende zeeschepen gebracht om vervolgens via een touwladder, soms meer dan tien meter, omhoog te klimmen. Niet helemaal zijn hobby en zijn pet moet nog op de bodem van de Waalhaven liggen. In datzelfde jaar besluiten Ton en zijn vriendin in het huwelijk te treden. Dat doen ze - Ton in uniform - in het stadhuis van Den Haag en gaan in Scheveningen wonen. Hij keert terug bij de brigade Den Haag, afdeling Wacht en patrouille en verricht afwisselende diensten, zoals patrouilles op Waalsdorp en het transporteren van militaire gevangenen uit de Scheveningse gevangenis naar het Depot voor Discipline in Nieuwersluis.

In zijn Haagse periode doet Ton ook vervelende ervaringen op. Hij wordt krijgstuuchtelijk getoetst omdat volgens een wachtmeester zijn koper niet gepoetst zou zijn, wat beslist anders ligt. Niet rechtvaardig volgens Ton. Het verbaliseren van een majoor wordt hem

1998, bij de Druzen-oudste aan de dis

1987, ministerie van Justitie

niet in dank afgenomen en hij moet zich melden bij de districtscommandant. Ton reageert vol verbazing, een soldaat wel en een officier, die hem bovendien ook nog heeft uitgescholden, niet? De districtscommandant is niet blij met zijn verweer. Ton krijgt - onbegrijpelijk - een aantal dagen streng arrest aan zijn broek en hiermee ook een behoorlijke deuk in zijn rechtvaardigheidsgevoel erbij.

Kort daarna (1963) wordt hij weer geplaatst bij de brigade Vlaardingen. Bij de buitenpost Hartelkanaal in het Botlekgebied moet hij schepen die achter het IJzeren Gordijn vandaan komen melden aan de brigade. Hij beleeft daar een mooie maar rustige tijd. Echter op enig moment bevindt hij zich volgens een wachtmeester onterecht op een boot van Rijkswaterstaat waar hij is uitgenodigd voor een kop koffie. Deze boot ligt afgemeerd in de buurt van de marechausseeboot. Ton krijgt een (straf)overplaatsing naar de brigade Clingendaal en komt uiteindelijk weer bij de brigade Den Haag terecht. In de wetenschap dat hij niet (meer) in aanmerking zal komen voor de wachtmeesterkursus, studeert hij elektronica, astronomie en fysica. In de laatste maanden van zijn verbintenis houdt hij zich bezig met inrijden van nieuwe BMW motoren en verlaat op

2 oktober 1964 met eervol ontslag de marechaussee.

Burgermaatschappij

Om zijn overgang naar de burgermaatschappij rustig te laten verlopen, treedt hij in dienst van de bedrijfsrecherche bij de Bijenkorf in Den Haag. Ook de gemeentepolitie heeft belangstelling maar Ton wil alleen bij de recherche werken en dat is niet mogelijk. De eerste personen die door hem in de Bijenkorf in hun kraag worden gepakt zijn een politiemann, een rechter, een schrijver en een vriend van zijn toenmalige schoonvader. Een select gezelschap! Hij heeft na enkele jaren genoeg van 'het winkelen' en gaat - na een tussenstap bij de radio- en televisiebranche - in 1971 als tijdelijk ambtenaar werken bij Interpol in Den Haag. Het politiewerk blijft trekken! Zijn werk is ondergebracht bij bureau Herkenningsdienst (later Identificatiecentrum) van de onderafdeling Opsporing en Bijstand (OOB), de voorloper van de Centrale Recherche en Informatiedienst (CRI). Acht jaar later wordt Ton hoofd van dat bureau.

In 1981 stapt hij als secretaris over naar het gevangeniswezen, de geheel andere kant van de medaille. In januari 1983 vertrekt hij naar de directie Politie bij het ministerie van Justitie en krijgt daar het gehele spectrum van de

2013, Kursi op de Golan-hoogte

onbezoldigde ambtenaren van politie in zijn portefeuille. Hij voelt zich daar direct thuis. Halverwege de jaren negentig wordt door een reorganisatie de regelgeving ondergebracht in strafvordering (uniforme regeling ter vervanging van meerdere regelingen) en vervalt zijn functie. Op het allerlaatste moment wordt van hogerhand nog aan hem gevraagd een besluit op te stellen waaruit moet blijken, dat enkele personen, die in het kader van de wegenverkeerswetgeving bekeuringen hebben uitgeschreven, daartoe bevoegd waren. Ton stellig: 'Dat waren ze niet!' en hij weigert daaraan mee te werken. De toegezegde hulp bij herplaatsing in een andere passende functie kan hij vanaf dat moment op zijn buik schrijven. Hij wordt tegen zijn zin geplaatst in Driebergen om zich bezig te houden met filemeldingen, maar dat is geen passende functie. De minister van Justitie gaat akkoord met het ingediende bezwaarschrift en trekt het plaatsingsbesluit in. Ton wordt huiswaarts gezonden in afwachting van een oproep uit Driebergen, waar hij - ondanks navraag - niets meer van hoort. In 1995 kan hij gebruik maken van een prima wachtgeldregeling. Dat komt goed uit want zijn tweede echtgenote - medewerkster drugsbestrijding en later strategisch misdaad-analist bij de CRI - wordt geplaatst in

Enschede. Ze verhuizen naar Eibergen en later naar Winterswijk.

Een andere wereld

Tijdens zijn marechausseetijd maakt Ton in 1963 kennis met het Joods Nationaal Fonds. Hoewel hij geen binding heeft met het Jodendom, raakt hij onder de indruk van wat de pioniers in Israël tot stand brengen. Tot zijn verbazing wordt de mooie poster die hij zowel bij de marechaussee als later bij de CRI en op het ministerie ophangt, niet op prijs gesteld. Ton bestudeert in zijn vrije uren het Midden-Oosten en het Hebreeuws, en groeit toe naar het moment het land te bezoeken. In 1976 gebeurt dat en daarna is hij er tientallen keren geweest. Hij maakt spannende momenten mee maar door zijn opleiding en verleden bij de marechaussee weet hij het hoofd koel te houden. Ook als hij in mei 2006 in het noorden van Israël onder vuur ligt van de Hezbollah vanuit Libanon. Ton maakt er vrienden voor het leven, beleeft met hen prachtige momenten door o.a. bezoeken aan Druzen en leert het land goed kennen. Ook maakt hij kennis met een chef-staf van het leger.

Begin jaren negentig wordt hij door de redactie van Aleh, het verenigings-

blad van de Irgoen Olei Holland in Tel Aviv, gevraagd of hij het Nederlands nieuws voor hen wil verzorgen. Ton is al columnist voor deze krant met een column 'Tussen de dijken' en stemt toe. Hij verzorgt dit nieuws ongeveer twintig jaar. Ook schrijft hij in elke uitgave de rubriek 'Oude synagogen in Nederland, van bouw tot ondergang'. Van zijn hand verschijnen enkele boeken: in 2004 'Herinneringen aan Israël', in 2008 'Israël 1948-2008', in 2011 'Handboek en reisgids Israël', in 2014 'Goden van Mesopotamië-oerbron van geloven' en in 2016 'Israël, geschiedenis van een vakantieland'. Tons kennis van Israël is ook op een andere manier van belang. Zijn vriend Johan, officier bij de Koninklijke Landmacht, moet als VN-waarnemer naar de door Israël bezette Golan-hoogte. Hij vraagt Ton hem in algemene zin over Israël te informeren wat hem later buitengewoon van pas komt. Als deze vriend later met flo gaat, is hij nog steeds vol enthousiasme over de gekregen informatie.

2004-2016, auteur Ton van der Heijden

Ton gaf duidelijk aan dat hij zijn levensroute niet zo had kunnen bewandelen zonder zijn opleiding en ervaring als marechaussee. Op de revers van zijn jas draagt hij nog steeds de marechausseespeld en 'Zonder Vrees en Zonder Blaam' is altijd zijn credo gebleven. De redactie bedankt Ton voor zijn boeiende bijdrage.

Voor zijn idealen

Deel 32 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

Door zijn principiële houding botst marechaussee Looij met zijn NSB-superieuren en krijgt ontslag. Met de verplichting weer terug in krijgsgevangenschap te moeten komt zijn volle rebellie naar boven.

Roel Looij (22), na de Nederlandse capitulatie afgezwaaaid als dienstplichtig sergeant, kan na drie maanden bij de Opbouwdienst en twee en halve maand thuis aan de slag bij de Rijksveldwacht. In januari 1941 begint hij als tijdelijk rijksveldwachter aan een spoedcursus bij de opleidingsbrigade in Amsterdam. Drie maanden later is Nijmegen zijn standplaats. De Rijksveldwacht is echter inmiddels per 1 maart door de bezetter opgeheven en het personeel gaat over naar de Marechaussee. Looij wordt dan met terugwerkende kracht ingedeeld in de rang van marechaussee te Nijmegen, later te Harderwijk.

Looij is een sportief man. In augustus 1942 neemt hij in Arnhem deel aan de atletiekwedstrijden van het marechausseegewest Arnhem en wint de 1500 meter hardlopen. Majoor Feenstra, de nieuwe commandant van het gewest, reikt de prijzen uit. Deze voormalige majoor van de cavalerie en fanatiek aanhanger van de Nieuwe Orde is op 16 mei 1942 – de dag na de wegvoering van de marechaussee-officieren in krijgsgevangenschap – benoemd tot commandant van 6 Divisie Marechaussee (later gewest geheten). Door Looijs

principiële houding botst hij al snel met enkele NSB-superieuren en ook met luitenant-kolonel Feenstra (inmiddels bevorderd) wanneer hij ter verantwoording wordt geroepen. Marechaussee Looij wordt geschorst en een maand later per 5 december 1942 – toch nog eervol – ontslagen.

In februari 1943 vindt hij werk als magazijnmeester bij het (tijdelijke) Rijksopvoedingsgesticht in Nieuwersluis. Zijn vader heeft hierbij vast en zeker een rol gespeeld. Maar dan maakt de bezetter drie maanden later bekend dat het personeel van de 'voormalige Nederlandsche weermacht' weer terug in krijgsgevangenschap moet. In de kranten van 2 juni wordt het dienstplichtig personeel van 11 Regiment Infanterie opgeroepen zich op 10 en 11 juni in Assen te melden. Roel Looij is dit niet van plan en duikt onder in Zeeuws-Vlaanderen. Hij komt terecht in Oostburg en krijgt valse papieren op naam van Roel Nijse, assistent landbouwconsulent uit Arnhem.

Roel komt in contact met Jo Fraanje (18), 'Bertus', die voor de landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers (LO) werkt als koerier tussen Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen. Bertus heeft in december 1943 deelgenomen aan de overval op het distributiekantoor van St. Laurens op Walcheren. Samen met twee anderen worden voorbereidingen getroffen en verkenningen uitgevoerd voor meer overvallen. Intussen is in Breskens ook een groep bezig met gelijke plannen. Ze vinden elkaar en gaan samen als knokploeg (KP) Zeeland

Roel Hijbo Cornelis (Roel) Looij wordt geboren op 15 september 1919 in Alkmaar. Roel groeit op in een gereformeerd gezin met drie kinderen waarvan hij de middelste is. Vader is ambtenaar bij het Rijkstucht- en Opvoedingswezen; hij werkt vanaf 1917 bij het Rijksopvoedingsgesticht Alkmaar, medio 1922 in Leeuwarden en daarna in 1923 bij de Tuchtsschool Nijmegen. Roel haalt zijn mulodiploma en gaat in Nijmegen werken als notarisklerk.

Als dienstplichtige meldt hij zich in oktober 1938 in de Nijmeegse Krayenhoffkazerne bij 11 Regiment Infanterie (11 RI). Looij behoort tot de eerste lichting die geen vijf en halve maand maar elf maanden moet dienen. Hij wordt opgeleid tot onderofficier, in juli 1939 bevorderd tot sergeant-titulair en ingedeeld bij het (parate) 11e bataljon van zijn regiment. Eerder – enkele dagen na de Italiaanse aanval op Albanië van 7 april 1939 – vertrekken in Nederland de parate 11e infanteriebataljons en opgeroepen reservebataljons als zogeheten grensbataljons naar de grenzen. Looij's bataljon, nu 11 Grensbataljon (11 GB) opereert aan de zuidkant van Nijmegen; hij is ingedeeld bij de 2e compagnie (2-11 GB). Op 28 augustus mobiliseert de regering alle strijdkrachten. Looij wordt op 6 mei 1940 dienstplichtig sergeant-effectief.

De troepen zijn op 10 mei 1940 in hoogste staat van paraatheid. 11 GB verdedigt het noordelijk deel van de Maas-Waalstelling, waarvan 2-11 GB bij Weurt. Na vuurcontact met Duitse troepen en het opblazen van de bruggen over het Maas-Waalkanaal in de vroege morgen van 10 mei, krijgt 11 GB opdracht terug te trekken naar Zoelmond in de Nederbetuwe. 's Avonds 12 mei komt de order om te verplaatsen naar Amerongen en de volgende morgen naar Rhenen, waar 1-11 GB vuurcontact heeft. Inmiddels is de Grebbeberg gevallen en 's avonds komt het bevel terug te trekken via Amerongen naar Vreeswijk. In loop van de 14e bereikt 11 GB in gedeelten Fort Honswijk met de opdracht om te rusten. 's Middags horen ze over de Nederlandse capitulatie. Kort daarop worden de mannen van 11 GB en twee bataljons van 19 RI als krijgsgevangenen afgevoerd. Na zes weken in een kamp in Duitsland komt Looij eind juni weer terug in Nederland en gaat per 12 juli met groot verlof. Na twee weken thuis wordt hij ingedeeld bij de Opbouwdienst en werkt daar tot de opheffing van deze organisatie op 15 oktober 1940.

met als uitvalsbasis Oostburg. Roel, nu 'Jan', maakt kennis met koerierster Agnes Oosterheert (22), wonend bij haar ouders in Amsterdam; ze krijgen verkering.

De boerderij Louisahoeve in Ovezande (Zuid-Beveland) is in maart 1944 voor enkele weken Roels schuiladres. In de avond van 20 maart neemt hij – in marechaussee-uniform – met Bertus en drie anderen deel aan de overval op het distributiekantoor van Kloosterlande (Zeeuws-Vlaanderen). De buitgemaakte bonkaarten zijn bestemd voor de LO in Zuid-Holland en Rotterdamse politiemannen hebben ze opgehaald. KP-Zeeland maakt nu deel uit van de landelijk KP-organisatie. Bij een verkenning voor een overval op het bevolkingsregister in Zaamslag in de nacht van 27 op 28 april, zet Roel meteen maar door. In z'n eentje breekt hij in en sleept 3500 persoonskaarten naar buiten. De loodsware zak scheurt en een Duitse patrouille is gevaarlijk dichtbij, toch slaagt hij erin met de buit op de fiets te ontkomen. Dit heldhaftig optreden levert hem de naam Jan Knok op.

De geografie van Zeeuws-Vlaanderen geeft beperkingen voor illegaal werk en Roel verbreedt zijn werkterrein naar Eindhoven en omgeving. Hij sluit zich aan bij de KP-Sander; hoofdzakelijk is hij druk met 'pilotenwerk', het in veiligheid brengen van geallieerde vliegers op de lijn Eindhoven-Brussel. In Eindhoven kennen ze hem behalve als Jan Knok, ook als Kleine Jan en Jan (van) Zeeland. Er is een tekort aan bonkaarten en het distributiekantoor van Bladel moet uitkomst bieden. In een verslag: 'Jan Knok [...] zou ook van de partij zijn. Een gecamoufleerd telegram werd aan hem verzonden, en Jan verscheen. Die avond werden voor hem en [...] nog vlug enige maskers van zwarte satinet genaaid. En ze vertrekken.' In de nacht van 15 op 16 juni wordt het kantoor met succes overvallen.

Het koerierswerk van Agnes gebeurt voor de Trouw-groep Amsterdam/Zee-land en de LO/LKP, hoofdzakelijk vanuit Amsterdam. Ze vervoert wapens, bonkaarten, kranten en krantenzetsels naar en van Meppel, Vught, Rotter-

dam, Leeuwarden en plaatsen in Zeeland; vanuit Zeeland ook vice versa naar Eindhoven. In de woning van Agnes' ouders, Biesboschstraat 5 één hoog, is het in de laatste week van juni een komen en gaan. De LO-districtsleiders van Noord-Holland werken daar enkele dagen dag en nacht om 100.000 bonkaarten en inlegvellen voor verzending door heel Nederland klaar te maken. Koeriers brengen alles naar de juiste plaatsen. Dit adres wordt ook gebruikt voor bijeenkomsten van de LO/LKP en de Trouw-groep, en als bergplaats voor wapens.

Maar ook het gewone leven gaat door. De weekends worden door Roel en Agnes vaak in Amsterdam bij haar ouders doorgebracht en op vrijdag 30 juni verloven ze zich daar. Er zijn verlovingskaartjes gemaakt, zelfs twee versies: op het ene kaartje Roels echte naam en op de andere 'Roel H. C. Nijse, Ass. Rijks Landbouwconsulent, Amsterdam/Arnhem.' Mevrouw Oosterheert heeft een piano gekocht en al een jaar lang krijgen zij en Agnes thuis wekelijks les van pianoleraar Mandemaker. Voor het afsluiten van een levensverzekering kan Mandemaker terecht bij de heer des huizes, Petrus Oosterheert werkt namelijk bij een levensverzekeringsmaatschappij. Ook wordt er over politiek gesproken, naar de Engelse zender geluisterd en er ontstaat een wat vertrouwelijke relatie.

De KP-Sander krijgt van kapelaan De Kerf uit Baarle-Nassau een tip dat er wapens en munitie liggen opgeslagen naast de woning van de dokter. De kapelaan weet de bijzonderheden en dokter Bloem geeft alle medewerking. Drie man van KP-Sander waaronder Roel vertrekken op 28 juli op de fiets naar Baarle-Nassau. Op het verzamelpunt is ook Bertus aanwezig. Met een plattegrond van de kapelaan en hulp van de politiemannen Van Gestel en Gerritsen wordt de omgeving verkend. De KP-Breda, waarmee de twee wachtmeesters contact hebben, levert

Mei-juli 1944, Eindhoven (Strijp), leden van KP-Sander. Roel Looij links met leren jas; de pseudo-politieman is Piet Haagen, doodgeschoten te Vught op 19-8-1944

een bestelwagen met chauffeur. Die nacht wordt de bestelauto volgeladen en tegen 04.30 uur geruisloos het dorp uitgeduwd. Maar net buiten het dorp komt in volle vaart een vrachtwagen met Duitsers aangereden. De zaak loopt verkeerd. Bertus spreekt de Duitsers aan en begint te schieten, zodat de anderen weg kunnen komen. Ook hij kan – onder hevig geweervuur – in de verwarring ontsnappen. Anderhalve week eerder op 16 juli is Roel ook van de partij bij het opblazen een hoogspanningsmast bij het dorpje Acht.

Vanuit Amsterdam gaan Roel en Agnes in augustus voor twee weken naar Oostburg. Roel is in de nacht van 5 augustus een van de overvallers op het distributiekantoor; Bertus is er ook bij. Met hulp van wachtmeester Kars krijgen ze makkelijk toegang tot het gebouw en ze maken 30.000 bonkaarten buit. In Amsterdam komt half augustus pianoleraar Mandemaker langs en zegt dat ze toch vooral op moeten passen. Sympathiek van die Mandemaker vindt mevrouw Oosterheert. Maar na een anonieme telefonische waarschuwing en nog iemand waarschuwend aan de

deur, worden alle contacten geïnformeerd en gaat alles het huis uit.

Het is september 1944. De geallieerde legers hebben op 4 september Antwerpen bereikt en in Nederland zijn de verwachtingen hoog gespannen, nog maar enkele dagen en de bevrijding zal een feit zijn. Op dinsdag 5 september, 'Dolle Dinsdag', breekt bij de bezetter en de NSB'ers paniek uit. Openbaar vervoer rijdt niet meer, Roel kan niet meer naar Eindhoven. Hij sluit hij zich aan bij de Trouw-groep. In Amsterdam worden ter voorbereiding op de bevrijding gewapende groepen opgericht om belangrijke objecten te verdedigen. Voorkomen moet worden dat Duitse troepen vitale infrastructuur vernielen. Ook de Trouw-groep doet hier aan mee. Roel wordt belast met de verdediging van de Berlagebrug en dus ook met de voorbereiding hiervan: plannen, rekruteren, trainen en bewapenen.

Op donderdagavond 5 oktober vallen de *Ordnungspolizei* en *Sicherheitspolizei* (Sipo) de woning aan de Biesboschstraat 5 I binnen en vragen naar 'der Looij'. Het echtpaar Oosterheert, hun zoon Fred, twee Trouw-medewerkers en koerierster Gerda, en ook Roel – gevonden in een kast – worden gearresteerd. Agnes niet, zij heeft zich verborgen op het balkon. Verrassend voor de Sipo worden ook gevonden: 'wapens, munitie, stalen helmen, en illegale papieren, bestaande uit lijsten met namen en een verdedigingsplan uit de illegaliteit van Amsterdam.' Nog diezelfde nacht worden in de Rijnstraat en omgeving 88 mensen opgepakt: onderduikers en illegale werkers. De groep is volledig opgerold.

Een Amsterdamse knokploeg wil proberen om de beruchte Sipo-man Oelschlägel (36) levend in handen te krijgen. Deze Oelschlägel verzamelt gegevens over illegale groepen en hij weet teveel. Op 23 oktober is het zover. Op de hoek Apollolaan-Beethovenstraat proberen ze hem met chloroform te bedwelmen. Maar hij verzet zich hevig en de fles chloroform valt kapot. Ze hebben geen andere keus en schieten hem ter plekke dood. 's Avonds worden als represaille twee villa's op de hoeken van de Apollo-

laan-Beethovenstraat in brand gestoken. De volgende morgen worden 29 mannen uit de gevangenis aan de Weteringschans gehaald. 22 van hen zijn van de groep die op 4 en 5 oktober zijn gearresteerd, waaronder Roel Looij en zijn aanstaande schoonvader. Geketend in groepjes van vijf of zes worden ze naar het plantsoen aan de Apollolaan gebracht en daar als represaille doodgeschoten. Omwonenden worden uit hun huizen gehaald en gedwongen toe te kijken. De lichamen blijven nog twee uur liggen alvorens een begrafenisonderneemer ze weghaalt en naar crematorium Westerveld brengt. De as wordt daarna verstrooid.

Na de bevrijding blijkt wat er mis is gegaan. Maria Kleining (44), van Duitse origine maar door huwelijk de Nederlandse nationaliteit verkregen, zoekt in augustus 1944 de Sipo in Amsterdam op. Ze vertelt daar dat op het adres Biesboschstraat 5 I de dochter bonkaarten voor een KP vervoert, en haar verloofde bij een KP in het zuiden zit en niet vaak aanwezig is. Bij een tweede bezoek noemt ze de naam Looij. Op 5 oktober meldt ze dat Looij thuis is en dan overvalt de Sipo het adres. Hoe weet Kleining dit? Mandemaker geeft haar behalve pianoles ook (intieme) aandacht. Hij vertelt over het gezin in de Biesboschstraat. Mevrouw heeft met hem gesproken over het koerierswerk van haar dochter en over haar aanstaande schoonzoon. Mandemaker: 'Deze heeft eens iemand doodgeschoten. Eerst had hij met dien persoon koffie gedronken om te zien of hij de juiste man voor zich had, is met dien persoon naast een autobus meegereden op de fiets en bij het uitstappen uit die bus doodgeschoten [...]. Ik vond dit vreselijk en heb daarom gehuild bij haar [mevr. Oosterheert].' Kleining wil aangifte doen, ze vindt het vreselijk dat er iemand is vermoord. Mandemaker probeert nog de familie te waarschuwen, persoonlijk maar ook via anderen.

Vader Looij over de beweegredenen van zijn zoon: 'Hij zag in den bezetter

(foto Gus Maussen)

de vernietiger van alle zedelijke waarden voor het leven, beknotting van vrijheden en uitroeiing van alles wat zich Christen noemde. Dat vooral te bestrijden deed hem zich inzetten met zijn gansche persoonlijkheid.' Ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de executies staat op de hoek Apollolaan-Beethovenstraat in Amsterdam het monument 'Verzetsgroep'.

Fred Oosterheert, de broer van Agnes, is na een maand in de gevangenis aan de Weteringschans overgebracht naar Kamp Amersfoort. Drie maanden later gaat hij op transport naar Duitsland. Even voorbij Deventer springt hij uit de trein en vindt onderdak bij een boer. Mevrouw Oosterheert mag na 77 dagen vanuit de Scheveningse gevangenis weer naar huis. Agnes (†2009) leidt tot de bevrijding een zwervend bestaan. Een vriendin: 'Deze periode heeft een stempel op haar leven gedrukt.' De twee Trouw-mannen die in huize Oosterheert zijn aangehouden, Leo Dijksterhuis en Jan Goldschmeding, zijn op 11 oktober met drie anderen in Wormerveer doodgeschoten. De wachtmeesters Van Gestel en Gerritsen uit Baarle-Nassau zijn in verband met pilotenhulp op 9 september gearresteerd en de volgende dag doodgeschoten. Wachtmeester Jan Kars duikt na de overval op het distributiekantoor van Oostburg onder en gaat illegaal werken. Tijdens bevrijdingsgevechten bij Waterlandkerkje op 20 oktober 1944 wordt hij door granaatvuur dodelijk getroffen. Roels kameraad Bertus (†2013) heeft ook nog deelgenomen aan de overval in Geersdijk.

Maria Kleining wordt in 1947 door het Bijzonder Gerechtshof in Amsterdam tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld. Zij legt de schuld neer bij Mandemaker; hij wilde dat zij als Duitse aangifte moest doen. Kleining was niet politiek actief, maar heeft naar eigen zeggen 'een sterk ontwikkeld rechtsgevoel'. Over pianoleraar Mandemaker is een psychiatrisch rapport opgemaakt: 'verminderd toerekeningsvatbaar'. Het gerechtshof oordeelt dat van opzet niet is gebleken en Mandemaker wordt vrijgesproken.

De groepsfoto is ter beschikking gesteld door Frans Snoek. Het krantenbericht komt van www.delpher.nl. De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee. Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marechaussee4045@gmail.com.

De reservist in zijn dagelijks werk

Reservist zijn bij de Koninklijke Marechaussee doe je naast je gewone baan. Wat is dat dan voor werk? En hoe zijn de contacten met de KMar tot stand gekomen? Freerk van Rossem spreekt met reserve-wachtmeester der eerste klasse Udo Schrik, deurwaarder bij de Belastingdienst.

Udo is als actief reservist erg betrokken bij de KMar en daarom ook vaak aanwezig op bijeenkomsten. Deze keer kom ik hem tegen tijdens de uitreiking van de officierskruisen op het OTCKMar in Apeldoorn. Voorafgaand is er een bijeenkomst met PCKMAR, generaal-majoor André Peperkoorn om de reservisten bij te praten over de laatste stand van zaken. Altijd een zeer gewaardeerde sessie! En dat was natuurlijk ook een mooi moment om met Udo een afspraak te maken.

Udo is na de mavo in 1980 op het opleidingscentrum KMar terecht gekomen om als beroeps opgeleid te worden tot opsporingsambtenaar. Daarna is hij geplaatst bij de wacht van kasteel Drakensteyn in Lage Vuursche. Er was niet veel te doen, de koningin woonde toen in Den Haag. Hij was dan ook blij om na drie maanden naar de

BSB in Utrecht te gaan. Een jaar later kwam hij bij 104 Maresk in Wezep. Daar had hij een mooie tijd samen met de dienstplichtigen, veel naar Duitsland, transportbegeleidingen en politiediensten. Omdat er geen vacante plekken voor wachtmeester waren, besloot hij over te stappen naar het burgerleven en kwam terecht bij de Dienst Omroepbijdragen. Als buitengewoon opsporingsambtenaar werd hij belast met het innen van de omroepbijdragen. Langs de deuren en als er niet werd betaald, de televisie in beslag nemen! Wel een behoorlijke omschakeling omdat dit werk meestal alleen werd gedaan. Aan de andere kant sloot het wel mooi aan bij zijn werkervaring bij de KMar. In 2000 werd de dienst opgeheven en kon hij in dienst komen bij de Belastingdienst als deurwaarder. Daar ging dan wel een omscholingstraject van twee jaar aan vooraf.

Enkele jaren later werd hij benaderd om als reservist bij de KMar te komen. Dat leek hem wel wat en na de IBT-omscholing is hij vanaf dat moment actief als reservist: politiediensten op brigades als Zevenaar, Coevorden, Apeldoorn maar ook tijdens evenementen zoals de Vierdaagse in Nijmegen en de Nucleair

Security Summit 2015 in Den Haag. Ook bij grens- en verkeerscontroles is Udo regelmatig aanwezig. De ene keer werkt hij in de politiedienst in zijn KMar-tenue en de andere keer neemt hij als deurwaarder auto's in beslag in geval van een belastingschuld. En dat zorgt voor mooie opmerkingen: 'Hé, heb je soms een broer bij de marechaussee?' En zo liggen zijn functie als KMar-reservist en zijn baan als deurwaarder wel heel dicht bij elkaar!

Leonard Kok, reserve-kolonel KMar

Tijdens de uitreiking van de officierskruisen op dinsdag 8 december op het OTCKMar in Apeldoorn vond er

een bijzondere bevordering plaats. Leonard Kok, sinds 16 juni 2016 lid van de korpsleiding van de Landelijke

Politie werd op deze avond bevorderd tot reserve-kolonel, de hoogste rang onder de reservisten. Hiermee volgt hij Gerard Roes op die met pensioen is gegaan. Zowel CKMAR, luitenant-generaal mr. Harry van den Brink, als zijn plaatsvervanger die tevens inspecteur voor het reservepersoneel KMar is, generaal-majoor André Peperkoorn, waren hierbij aanwezig. Leonard is beslist geen onbekende bij de KMar. Hij was reeds eerder als reserve-officier aan het Wapen verbonden. Voor zijn huidige benoeming bij de korpsleiding wekte hij bij het ministerie van Defensie als commandant van het Commando DienstenCentra. In deze functie had hij natuurlijk al veelvuldige contacten met de Koninklijke Marechaussee.

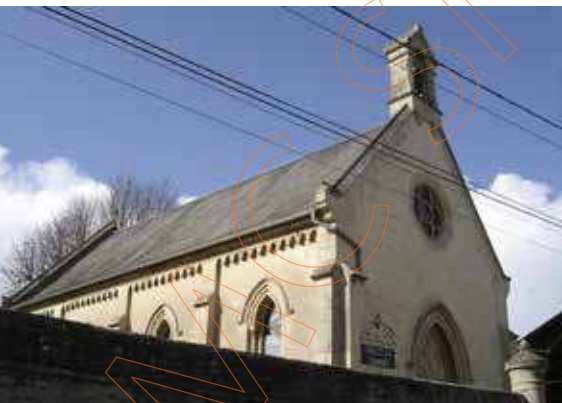
Vanuit Brest naar Engeland

Deel 5

30 mei. 'Geen bijzonderheden, alleen is vermeldenswaard dat, in verband met de gebrekkige keukenmiddelen, het avondeten van de laatste ploeg, waar ik ook bij hoorde, eerst omstreeks 10 uur kon plaatsvinden. Hierbij een twist-gesprek tusschen twee opperwachtmeesters omtrent de verdeling van de aardappels, waarbij een gedeelte wel en een ander gedeelte niets had ontvangen.'

31 mei. 'Goed geslapen en na opstaan verplaats ik me in de gedachte in mijn gezin, daar Nico heden 6 jaar zal zijn. Moge de Heere hem en ons allen sparen en ons weer gelukkig bij elkaar brengen. Ik stel mij voor dat vrouw en kinderen, meer nog dan anders, over mij zullen denken en spreken. Thuis zongen wij: O, wat zijn wij heden blij, Nico is jarig enz. enz.'

1 juni. 'Het weer is steeds mooi met afwisseling regen des nachts. Ik ben regelmatig werkzaam op het bureau van de Commandant 1e Divisie. Verschillende aangelegenheden worden behandeld en ook het dagboek van de Commandant 1e Divisie wordt bijgewerkt. We verlangen allen naar een bericht van vrouw en kinderen en andere familieleden en nemen ons voor niet meer te schrijven tot wij van hen bericht hebben ontvangen, daar wij anders niet de zekerheid hebben dat onze kaart goed is overgekomen.'

Protestantse kerk te Cresserons, anno nu een jeugdcentrum

2 juni. 'Zondag en dus Zondagschen dienst. Owr. A. Meulenberg heeft veel gedaan om een dominee voor een dienst te Cresserons te verkrijgen. Dit is niet gelukt daar de predikanten alleen Fransch spreken. Toch werd een dienst gehouden in de Protestantse kerk nabij ons kwartier en waarin Owr Meulenberg (ouderling van de Ger. kerk te Valkenswaard) voorging. Er werden 101 bezoekers geteld, waaronder Kapt. Van der Kroon, Kapt. Kist en een Kapt-dokter. Des namiddags maakten wij een fietstochtje naar het badplaatsje Lion-sur-Mer.'

6 juni. 'Voetexercitie. In den avond te 19.30 uur godsdienstige samenkomst voor het Protestantsche personeel onder leiding van Owr. Meulenberg.'

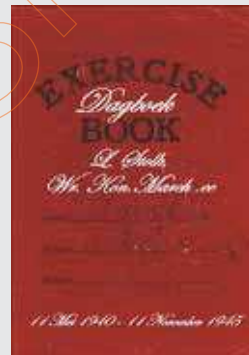
7 juni. 'Telegrammen ontvangen van Generaal-Majoor J.W. van Oorschoot met betrekking tot het vertrek naar Engeland in de haven van Brest.'

8 juni. 'In den nacht van 7 op 8 Juni bombardementen gehoord in de verte, richting Le Havre. Vm. baden in zee en Engelsche les.'

9 juni. 'Reveille om half 2. Brood en koffie om half drie. Vertrek uit Cresse-

Telegrammen (kopie) van 7 en 8 juni 1940, opdracht voor vertrek naar Brest en Engeland, ontvangen te Douvres-La Délivrande

Korte terugblik op deel 4

Deze serie artikelen is gebaseerd op het oorlogsdagboek van wachtmeester Leendert Stolk, in mei 1940 geplaatst op de brigade Princenhage (Breda) en dat van zijn zoon Adriaan. In deel 4 volgden we wachtmeester Stolk verder op zijn gevaarlijke en grillige tocht door het (voor hem) onbekende Frankrijk in de periode van 23 tot 29 mei. Er moet onderweg veel worden geïmproviseerd met onderdak en voedselvoorziening ('menage'). Op weg naar de havenstad Caen horen de marechaussees voor het eerst dat het de bedoeling is dat ze naar Engeland zullen oversteken.

rons plm half 5 over Caen en Dinan met bestemming Guingamp, afstand 278 km. Het weer was goed. Aankomst te Dinan om 10.00 uur. Onderweg brood en boter en koek, alsmede wijn genoten van de administratiewagen. Daarna verder tot Guingamp, aankomst plm. 5.30 uur. In een kazerne overnacht op stroozakken. Verstrekt warm eten, zoals aardappelen en vleesch. Op onze kamer sliepen ook Fransche soldaten.'

10 juni. 'Reveille te 3.30 uur. Daarna brood en koffie (niet genoeg voor allen). Vertrek plm 5 uur. Aankomst te Brest plm 8.00 uur, alwaar wij in een Hollandsche boot, de ss. *Prinses Beatrix*, zouden worden ingescheept naar Engeland. Bij aankomst op de kade kwam de Prinses Beatrix in zicht en na plm 15 minuten lag het schip voor de kade gemeerd. Het deed ons goed weer iets echt Hollandsch te zien. Onmiddellijk een aanvang gemaakt met het inladen van onze personen-

auto's en rijwielen. Onderwijl kwamen 2 dames en een jongetje ons bloempjes aanbieden en werden er door anderen cigaretten uitgedeeld. Te omstreeks 16.15 uur was alles aan boord gereed. Inmiddels hadden wij aan boord gegeten en langzaam werden wij door een sleepboot buiten de haven gebracht. De zware auto's bleven met eenige chauffeurs (ook Jansen uit Hulst) te Brest achter tot nadere scheepsgelegenheid. Zodoende hadden wij het Fransche vasteland verlaten en zouden met Gods hulp de Engelsche kust bereiken. Hierbij zouden wij dan het derde land betreden. Frankrijk had ons evenmin als België aangetrokken, daar de Hollandsche zindelijkheid zoo werd gemist, doch de natuur in haar geheel en de berg- en heuvellandschappen in het bijzonder hadden op ons als mannen van het vlakke land zeer diepen indruk gemaakt. Hierbij dan te denken dat op eenige honderden kilometer afstand van ons dood en verderf om zich heen grepen.'

'Zo zoekt dan iedereen een plekje aan boord om uit te rusten. Er liggen hier te Brest vele schepen voor anker. Meest vrachtschepen en min of meer verouderde oorlogsbodems. Het personeel van de Prinses Beatrix, in 1939 door Prins Bernhard te water gelaten, bestaat hoofdzakelijk uit personeel van de Ned. Koninklijke Marine en benevens uit de kapitein en eenige officieren van de Maatschappij Zeeland, waarvan het schip eigendom was. Het schip is luxe en geriefelijk ingericht, hoewel het reeds te lijden heeft gehad van de troepentransporten (Fransche, Belgische en ook wel Engelsche soldaten), welke uit Vlaanderen voor de Duitsche troepen moesten terugtrekken. De rust welke van bedoeld personeel uitging deed weldadig aan en verried de echte Hollandsche zeeman en zijn bekwaamheid. Het schip is voorzien van een beveiliging tegen magnetische mijnen en heeft een snelheid van 23 knopen. Volgens bewering van de Marineofficiëren had een onderzeeboot of een dergelijk snel varend schip zeer weinig kans van een torpedering met succes. Wij voor ons vinden dat geen voldoende afweermaatregel, doch de rust van het personeel heeft op ons allen een goede uitwerking.'

10 juni 1940, marechaussees op de kade van Brest

'Terwijl wij nog op stroom liggen vermenen wij door middel van de scheepsradio dat ook Mussolini aan Engeland en Frankrijk de oorlog heeft aangezegd. Als straks de scheepsmotoren razen doet dat geluid ons denken aan het aanrollend geweld der strijdende legers, welke nog geweldiger dan heden tegen elkander zullen optrekken. Wij zijn allen aan dek om zooveel mogelijk getuige te zijn van het vertrek van onze boot naar Engeland. Het is plm 9.30 uur als de Fransche kust zich aan ons oog gaan onttrekken. Dan gaan wij langzamerhand naar kooi of naar de als slaapplek ingerichte dekstoelen. Het blijkt dat wij worden begeleid door 2 torpedojagers en 2 hulpkruisers. Bij het invallen der duisternis kruist nog een Fransch watervliegtuig om ons convooi en dan ga ik ook slapen. (Ik moet hieraan toevoegen: slapen voor zover dit in verband met de omstandigheden mogelijk is).'

11 juni. 'Omstreeks 4 uur stap ik weer aan dek en bemerk dat er mij reeds verschillenden voor waren. Het was vrij koud aan dek en de meesten hadden jas en deken om. Zo wachten wij dan op de nadering van de Engelsche kust. In het N.O. zien wij een vliegtuig dat 2 lichtkogels afschiet ten teken dat het een Engelsch toestel is. Het vliegt rond ons convooi, waarschijnlijk mede

ter verkenning tegen duikboten. Wij moeten echter nog geduld oefenen want eerst te plm 5.15 uur komt de Engelsche kust in zicht en te plm 7 uur gaan wij pas in de haven van Plymouth vooranker, in afwachting van een ligplaats aan de kade. Wij krijgen dan ontbijt dat heerlijk smaakte.

Omstreeks 12 uur worden wij naar de kade gesleept en gemeerd. Dan wordt ons weder brood en koffie verstrekt en plm 1,5 uur later nog soep, aardappelen en pudding; een en ander door de Britsche Marine. Later op de dag worden de rijwielen en de auto's gelost en ontvingen wij nogmaals brood, thee en visch van de Britsche Marine.

Tegen de avond gaan wij allen van boord en vertrekken, na aflegging van onze wapening, met een trein te plm 10.00 uur naar Porthcawl. Rijwielen en motorvoertuigen blijven te Plymouth achter. In den nacht 12 uur weder brood (cadetjes) met vleesch, kaas en worst en limonade en voort gaat de reis weer. De trein rijdt snel en wij komen door meer dan één tunnel, hetgeen wij bemerken aan de totale duisternis waarin wij dan worden gehuld. Één der tunnels schatten wij op meer dan 1 km (omgeving Bristol).'

(wordt vervolgd)

Oorlogstoestand van 30 mei tot en met 11 juni 1940

Terwijl de groep marechaussees en andere leden van het Nederlandse leger richting Normandië vluchtten, brak in Noord-Frankrijk de grote strijd uit tussen Frankrijk en Duitsland. Op 28 mei had België al gecapituleerd en met de verovering van Duinkerken op 4 juni maakten de Duitsers snel een einde aan de evacuatiemogelijkheid van Franse en Engelse troepen naar Engeland. Op 8 juni bereikte de 7e Panzerdivision, onder commando van generaal Rommel, de Seine en toen wel duidelijk werd dat Frankrijk de slag zou gaan verliezen, durfde Mussolini het wel aan om op 10 juni ook de oorlog aan Frankrijk en Engeland te verklaren.

Nederland was enigszins bekomen van de eerste schrik en begon snel met het herstel van de oorlogsschade. Op 29 mei werd in de Ridderzaal dr. Seyss Inquart geïnstalleerd als plaatsbekleder van Reichsführer Adolf Hitler.

Als een rode draad

Martin Aalbers vervult zijn dienstplicht bij de marechaussee. Zijn werkzame leven speelt zich 39 jaar lang af in de transport- en logistieke sector met veel lijnen naar defensie. In zijn vrije tijd is hij bijna 25 jaar reservist bij de landmacht en wel met een speciale reden. Hij begint een eigen adviesbureau en defensie is een van zijn klanten. De Vierdaagse van Nijmegen is voor hem niet alleen wandelen, maar ook het coördineren van de legering voor een wandelgroep oud-militairen. Redenen genoeg voor de redactie om zijn verhaal op te tekenen.

Dienstplichtig marechaussee

Martin, geboren en getogen in de garnizoensstad Nijmegen, komt uit een gezin met vijf kinderen en vader is beroepsmilitair bij de Koninklijke Luchtmacht. De buurman is adjudant Lau de Klerk, commandant van de marechausseebrigade in Nijmegen. Als stap tussen twee studies werkt Martin tijdelijk bij Schenker & Co in Nijmegen, maar dan valt op 31 maart 1967 de 'oproeping ter inlijving' voor de dienstplicht in de bus. Of Aalbers zich op 24 mei als dienstplichtige van de lichting 1967-3 maar wil melden bij de Koninklijke Marechaussee in de Koning Willem III-kazerne te Apeldoorn. Hoewel de marechaussee niet zijn eerste keuze is, vindt buurman De Klerk toch dat hij dit een grote eer moet vinden om bij 'Gods eigen Wapen' geplaatst te worden.

Op die 24e mei brengt zijn vader hem naar het station en

samen met 143 lichtingsgenoten meldt hij zich bij het A Instructie Eskadron. Kapitein Schipper is de commandant en de kaderleden zijn onder meer opperwachtmeester Huiskamp, de wachtmeesters Lutjes, Stoel, Van Tongeren en Rump. Martin, ingedeeld bij het 1e peloton van wachtmeester Lutjes, ervaart de militaire basisvormig als pittig, zeker wat betreft de oefening Kleine Oorlogsvoering (KOV). Op zich niets mis mee maar er zijn volgens hem ook dingen gebeurd die in de categorie 'op het randje' horen. Voor de vervolgopleiding, zoals het behalen van het motor- en autorijbewijs, verkeersrecht en verkeerstechniek i.v.m. escortes en marechausseedienst te velde, wordt het peloton overgeplaatst naar het B Instructie Eskadron van majoor Bos. Honderd man hebben de opleiding afgerond en zij worden in december bij de parate marechaussee-eenheden geplaatst. Vierenveertig niet en worden elders geplaatst op eigen verzoek of omdat zij niet voldoen aan de opleidingseisen.

werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het leveren van stafwacht 1 Divisie, begeleidingen in Nederland en tijdens grote oefeningen in Duitsland, onderhoud en patrouilleren. Alles in een vierwekelijks roulatiesysteem. Hij herinnert zich in het bijzonder de inval van de Russen in Tsjecho-Slowakije (einde van de Praagse Lente) tijdens de Koude Oorlog. Op 19 augustus 1968 maakt 11 Maresk zich op om naar de oorlogsbestemming te vertrekken. 'Best spannend maar wij wisten niet beter en deden ons werk', aldus Martin. Hij benadrukt verder dat de dienstplichtige marechaussees in die tijd een grote verantwoording hadden, dat waar maakten en wel op een leeftijd van negentien á twintig jaar. Lichting 67-3 zwaait op 8 januari 1969 af, Martin vier maanden eerder!

Burgermaatschappij

Al in september 1968 zwaait Martin af omdat hij dan aan een mbo-studie

Martin wordt geplaatst bij 11 Marechaussee Eskadron (Maresk) in Schaarsbergen, ingedeeld bij het 1e peloton van adjudant Van Laar. Majoor Griethuijzen is de eskadronscommandant. Namen die hij zich verder nog herinnert zijn wachtmeesters Robers, Crul, Hammink, Van Veen en dienstplichtig wachtmeester Smits. De

1967 Apeldoorn, motoropleiding

1967 Apeldoorn, les verkeersregelen

kan beginnen, die vier jaar later wordt afgerond. Van moederszijde hebben ze een transportbedrijf waar hij gaat werken maar dat is geen uitdaging. Via een relatie kan hij naar het transportbedrijf Frans Maas aan de toenmalige grenspost Beek-Ubbergen bij Nijmegen. In 1972 trouwt hij met zijn Paula en het stel koopt een boerderij in Langenboom. De verbouwing kost veel tijd en gelukkig is het mogelijk om een jaar lang alleen vroege en late diensten te draaien. In 1974 gaat hij naar Van der Heijden Transport in Veghel, een bedrijf dat de opslag en transporten doet voor de Mars Chocoladefabriek en voor Effen, o.a. bekend van Frolic, Kittekat en Whiskas.

Na veertien jaar stapt Martin, inmiddels veertig jaar oud, over naar Intexo in Veghel, een startend transport en logistiek bedrijf met in die dagen een sterke groei. De transporttak van dit bedrijf heeft een hechte relatie met defensie. Veel transporten van gevaarlijke stoffen worden door Intexo verzorgd. Het bedrijf en veel chauffeurs voldoen aan de hoogste defensiescreening. De beste stap in zijn carrière. Intexo biedt hem de uitdagingen van een groeiend bedrijf en de mogelijkheden om trainingen en opleidingen te volgen. Hij is er ruim tien jaar werkzaam in operationele lijnfuncties. In 1997 wordt Intexo overgenomen door MSAS/Exel, een luchtvracht en logistiek bedrijf uit Groot-Brittannië. Door de samenvoeging van beide bedrijven ontstaat de functie van hoofd security voor de Benelux van

Exel en stapt Martin van een lijnfunctie over naar een staffunctie. Maar belangrijker, nu krijgt hij meer vrije tijd en kan van zijn hobby een tweede loopbaan maken. Exel wordt op zijn beurt in 2004 overgenomen door DHL van Deutsche Post en wordt Martin gevraagd om de functie van hoofd beveiliging en security te vervullen. Op 1 oktober 2008 gaat hij met prepensioen.

Naast zijn werk is Martin zes jaar lang voorzitter van de werkgroep Beveiliging Bedrijventerreinen gemeente Veghel. Zo is in 2005 de beveiliging van het bedrijventerrein 'De Dubbelen' in Veghel gerealiseerd met afsluitingen door slagbomen, kentekenherkenning bij in- en uitrijden, en intelligente camera's.

Tweede loopbaan

In de zeventiger jaren zijn er spanningen tussen Oost en West en valt er op een dag een nieuwe mobilisatiebestemming in de brievenbus. Echtgenote Paula maakt zich zorgen en na overleg met zijn vader kiest Martin er voor om als reservist bij de landmacht te gaan dienen. Zo komt hij via het Provinciaal Militair Commando (PMC) Noord-Brabant bij de Nationale Reserve (Natres) en vervalt zijn mobilisatiebestemming.

Hij wordt geplaatst bij een nieuw peloton nabij Oss en begint onderaan de ladder als soldaat. Al snel wordt duidelijk dat hij wel iets van het militaire vak verstaat en wordt hem gevraagd om groepscommandant te worden. Na een cursus wordt hij bevorderd tot sergeant. Door de sterke groei van de Natres in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw, ging hij vrij snel daarna naar de cursus voor sergeant-majoor en wordt aansluitend bevorderd. Bij een nieuw peloton in Grave wordt hij op verzoek van PMC Noord-Brabant pelotonscommandant. Martin doet het werk met veel inzet en plezier en wordt bevorderd tot eerste-luitenant. In de loop van de jaren negentig worden de nodige reorganisaties doorgevoerd, wordt de taakstelling aangepast en zakt de motivatie bij de manschappen. De traditionele vijand is weggefallen en het accent komt te liggen op hulpverlening en bijstand. Ook voor Martin een reden om zich te bezinnen en op zijn verzoek krijgt hij eervol ontslag.

Dit ontslag is voor maar korte duur, want in 2002 komt hij weer als reservist terecht bij defensie in een totaal andere rol. Nu als adviseur op het gebied van veiligheid in de logistiek en van het weg-, zee- en luchttransport. Wanneer Martin met leeftijdsontslag gaat, richt hij een eigen adviesbureau op om deze werkzaamheden te kunnen voortzetten. Daarnaast heeft hij projecten gedraaid bij diverse logistieke bedrijven in

1968 Sennelager, vlnr. Eef v.d. Sluis, Ap Bergefurt, Henk Brouwer, Joop Pors, Wil Zwetsloot, Klaas Bakker, Martin Aalbers

1987, Koninginnedag, paradedoelcommandant

1992, Vierdaagse van Nijmegen

Oss en Cuijk. In 2013 stopt Martin met het advieswerk en gaat zich bezig houden met vrijwilligerswerk, o.a. secretaris van 'Veghel wandelt', de kleinkinderen, erop uitgaan met de caravan en genieten met zijn Paula. Hij rijdt graag motor, is een treintjesfanaat (Märklin) en al langere tijd bezig met genealogie. Zo onderzoekt hij nu bescheiden van zijn overleden vader die hij onlangs kreeg van zijn zus. Verrassend en zeer interessant, aldus Martin. Hij en Paula wonen in een prachtige woning in Veghel die casco is opgeleverd en door beiden is afgebouwd en ingericht.

De BvdB-wandelaars

Als geboren Nijmegenaar en door de scouting komt Martin al vroeg in aanraking met de vele wandeltochten in Nijmegen en omgeving. Zijn vader loopt de Vierdaagse en als twaalfjarige fietst hij als verzorger mee. Het vierdaagsevirus krijgt hem te pakken

en in 1960 is hij een van de 11.000(!) wandelaars. Als marechaussee loopt hij in 1968 in detachementsverband en als reservist ook een keer als commandant van een Natres-detachement. Alle andere jaren - na elf keer even een pauze - neemt hij als individueel wandelaar deel en slaapt op Kamp Heumensoord. Op enig moment in de jaren zeventig is Heumensoord een grote modderpoel en regelt zijn vader een jaar later voor hem en twee Natres-collega's slaapplekken in de Snijderskazerne in Nijmegen. Dat kan tot de sluiting van het LIMOS in 1998 en dan gaat Martin met zestig oud-militairen naar een wijkcentrum. Deze club wandelaars, de 'Oud-LIMOS-slayers', noemt zich inmiddels de 'BvdB-wandelaars', naar de Burghardt van den Berghstraat waar het wijkcentrum is gevestigd. De laatste jaren slapen er ook vrienden van de oud-militairen en de nieuwe naam dekt nu de lading beter. Omdat legering in

Heumensoord voor oud-militairen niet meer mogelijk is, gaan zij op zoek naar alternatieven en kent het wijkcentrum nu een wachtlijst voor vijftien personen. Sinds enkele jaren verzorgt Martin de administratie van de BvdB-wandelaars. Door zijn netwerk in en om Nijmegen is de catering verbeterd en is de samenwerking met de gemeente Nijmegen en het wijkcentrum professioneler geworden. De zestig wandelaars kijken er ieder jaar weer naar uit om elkaar te ontmoeten, elk jaar opnieuw een reünie. Zelf hoopt Martin dit jaar zijn 35e Vierdaagse te lopen.

Vijftig jaar 1967-3

Dit jaar op 24 mei is het precies vijftig jaar geleden dat de dienstplichtigen van lichting 1967-3 zijn opgekomen. Dick de Gier en Martin hebben het initiatief genomen voor een eenmalige reünie en werken samen met Joop Pors en Kees de Graaf het plan uit. De reünie is op woensdag 17 mei in het Marechausseemuseum te Buren. Het betreft de mannen van de lichting 1967-3 die in december 1967 zijn geplaatst bij 11 Maresk (Schaarsbergen), 41 Maresk (Harderwijk en Seedorf), 103 en 104 Maresk, en Staf 101 Marbat (Nunspeet).

1994, firma Intexo, links Martin Aalbers

Door de vacature van redacteur rubriek dienstplichtigen gaf Martin tijdens het interview aan wel interesse te hebben voor de functie. Na een gesprek met voorzitter van SMC besloot hij onze nieuwe redacteur te worden en leverde in die hoedanigheid een bijdrage aan dit artikel. De redactie bedankt hem daarvoor, een betere introductie is haast niet mogelijk.

Historisch Depôt in actie bij evenement Buren bij Kaarslicht

In de avond van 17 december 2016 is de historische binnenstad van Buren verlicht door kaarsen, vuurpotten en fakkels. Die avond zijn er sfeervolle optredens van zang-, muziek- en toneelgezelschappen. Ook bij het Marechausseemuseum staan de deuren wijd open en het Historisch Depôt Koninklijke Marechaussee verleent bijstand aan de politie. Bart van Es rapporteert over het optreden van zijn manschappen.

Wanneer in de jaren dertig van de vorige eeuw een jaarmarkt, kermis of ander evenement werd georganiseerd, riep de burgemeester vaak de hulp in van de Koninklijke Marechaussee om bijstand te verlenen aan de lokale veldwachters of politieagenten. De marechaussee richtte dan een tijdelijke brigade in van waaruit patrouilles werden gelopen en waar raddraaiers, zakkenrollers en ander gespuis konden worden vastgezet.

Anno nu in Buren, tijdens het kerst-evenement Buren bij Kaarslicht, is het gebruikelijk geworden dat de wijkagent bijstand 'verzoekt' aan het Historisch Depôt KMar. En zo gebeurde dat ook op 17 december. Terwijl de burgers voorbereidingen troffen om kaarsen, fakkels en vuurkorven aan te steken, installeerden de Depôt-marechaussees een jaren dertig marechausseebrigade midden in het stadje, in het oude Raadhuis (nu Museum Buren & Oranje). De brigade, verlicht door kaarsen en olielampen, trok zoveel bezoekers dat er bij tijd en wijle geen doorkomen aan was.

(foto's Arjen van Veen)

Brigadecommandant opperwachtmeester Van Egmond gaf bezoekers uitleg over de rijke historie van de marechaussee en verwees naar het Marechausseemuseum waar geïnteresseerde bezoekers (gratis) een kleine kennismakingstour werd aangeboden. Maar liefst meer dan 2200 bezoekers maakten van die gelegenheid gebruik! En ondertussen patrouilleerden marechaussees en wachtmeesters, al dan niet samen met politieagenten, door het feeërieke Buren. Menigeen hield de patrouilles staande om vragen te stellen over de tachtig jaar oude marechaussee-uniformen en het verschil te ervaren met de huidige politie-uniformen. Het was een gezellige en leuke avond, en het bleef rustig in de stad. Dit was tenminste de

conclusie van de politiemensen en de dienstdoende marechaussees toen zij na afloop gezamenlijk aan de oliebollen zaten.

(foto Veer Fotografie)

Stichting Re-enactment Dienstplichtig Marechaussees (SRDM)

Bij dit evenement in Buren waren ook de re-enacters van SRDM aanwezig, gekleed in de groene uniformen uit hun dienstplichttijd. Zij betrokken die avond de wacht bij de grote poort van het Weeshuis en hielden toezicht in en rond het Marechausseemuseum. Met hun witte uitrusting (webbing, nestels en helmen) waren zij duidelijk herkenbaar in het duister en zo droegen zij ook bij aan deze mooie avond.

'Het begon allemaal met het plaatsen van de pelotonsfoto op Facebook', schrijft Herman Lammers en zo kreeg hij contact met lichtingsgenoot Gezinus Dol.

Deze twee initiatiefnemers hadden snel alle namen te pakken en de zoektocht naar telefoonnummers, woon- en e-mailadressen kon beginnen. Al na twee maanden was dit rond! Ook werd duidelijk dat vier lichtingsgenoten en drie kaderleden helaas waren overleden. De datum voor hun eerste reünie werd vrijdag 18 november, bij het Opleidings- en Trainingscentrum KMar in Apeldoorn. Bewust deze locatie, omdat de KMar sinds 1974 in zijn taakstelling zo enorm is veranderd. Reden om een kijkje te nemen achter de schermen van dit professionele opleidingsbedrijf.

Lichtingsgenoot Job Vermaat ving de 45 deelnemers (lichtingsgenoten, oud-kaderleden en partners) bij de kazernepoort op. De ontvangen deelnemersbadge bleek echt nodig om elkaar in ieder geval bij naam te kunnen herkennen. Na een kort welkomstwoord van Herman en een moment van stilte voor hen die waren overleden, was de eerste reünie een feit. Er was meteen

een gezellige sfeer. Deelnemers hadden foto's van de opleiding aangeleverd, die door Gezinus in een presentatie waren verwerkt. Hier raakte men niet op uitgekeken. Tussendoor sprak kaderlid Henk Kruiswijk de reünisten op militaire wijze toe. Hij genoot ervan hoe hij zijn mannen weer terugzag en wat er van hen was geworden. Ook bij de lunch werd volop bijgepraat en daarna een fotomoment bij de klok. Zoveel mogelijk werd dezelfde positie ingenomen als bij de foto in 1975.

Kapitein Michiel Tattersal en adjudant Henk Wolffensperger gaven een rondleiding over de kazerne, die zeer de moeite waard was. Het vernieuwde gebouw 55 werd uitgebreid bekeken. Dit was de locatie waar vroeger de PSU werd uitgereikt, de rij- en radioschool was

gehuisvest en de voertuigen stonden gestald. Nu zijn hier een nagebootste luchthavendoorlaatpost met grensbewakingsbalies, een ondergrondse schietbaan, sportzalen en ruimten voor het trainen/doceren van praktisch politieoptreden. Prachtig om te zien. Natuurlijk bezochten we de B-school (gebouw 22) en daar werd het verschil tussen de legering nu en die in 1974/1975 maar al te duidelijk. Stapelbedden en ademschotten waren niet meer te vinden, wel meer ruimte op de kamers en meer privacy. De dag werd afgesloten met een aangenaam samenzijn in de bar. Uit de reacties werd al snel duidelijk dat het een zeer geslaagde reünie was geweest. Pas een reünie na 42 jaar was eigenlijk veel te lang. Voor een vervolg wordt nu al gefluisterd: 6 maart 2019, dan is het 45 jaar geleden!

Veteranen assisteren bij diploma-uitreiking OTCKMar

Op vrijdag 13 januari 2017 vond bij het OTCKMar in Apeldoorn de beëdiging en diploma-uitreiking plaats van drie lichtingen studenten.

Een feestelijke dag waarbij partners, familie en/of vrienden waren uitgenodigd. Zij werden in het KEK-gebouw welkom geheten door commandant Sector Basis Opleidingen, majoor Jan de Ruijter. De ceremonie vond plaats in de sporthal in twee sessies: om 10.00 uur de lichtingen AO 15-10 en MB 16-02, en om 11.30 uur lichting MB 16-05. In de enorme hal stonden aangetreden: het Trompetterkorps KMar, de standaardwacht en afgevaardigden van de districten en brigades. SMC-veteranen Joop Blanken en Jaap Gatsma assisteerden bij de uitreiking van de diploma's. Commandant OTCKMar, kolonel Jan Roede, reikte aan de best geslaagde student ook een oorkonde uit.

Speciale aandacht was er voor de familie Bosman, van wie zoon Kelvin tijdens de opleiding overleed door een tragisch ongeval. De familie had aangegeven graag bij de plechtigheid aanwezig te willen

zijn. Na afloop van de diploma-uitreiking en beëdiging was er een gezellig samenzijn met een lunch in het KEK-gebouw. Een bijzondere dag waarop iedereen met tevredenheid kan terugzien.

Oudste bewoner van Bronbeek

De 96-jarige adjudant der Koninklijke Marechaussee b.d. Gerrit Visser woont nu ongeveer dertien jaar tot volle tevredenheid in het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek te Arnhem. Gerrit den Braven, leden-bezoeker van het Fonds Sociale Zorg (Marechausseevereniging) bezoekt hem daar regelmatig.

Toen adjudant Visser in het tehuis ging wonen, waren er nog vijf marechausseecollega's te midden van de oud-onderofficieren van de andere krijgsmachtdelen en oud-KNIL militairen. Nu is hij de enige bewoner van de KMar en zou graag zien dat er weer meer marechausseecollega's komen wonen. Het is altijd gezelliger als je dezelfde achtergrond hebt. Je bent en blijft toch altijd 'de blauwe'. Visser roemt de verzorging binnen het tehuis. Mocht je iemand nodig hebben, dan hoef je maar op de bel te

drukken en er komt direct iemand naar je toe. Ook het eten en drinken is uitstekend, dus dat hoeft geen belemmering te zijn. Sedert een paar weken is hij de oudste bewoner en is er stiekem wel een beetje trots op.

Adjudant Visser vond het wel een gemis dat nog nooit een generaal van de KMar het tehuis had bezocht, terwijl van de andere krijgsmachtdelen regelmatig hoge militairen langskomen. Groot was dan ook zijn verrassing toen op 21 december brigade-generaal Simpelaar en luitenant-kolonel Krijgsman op bezoek kwamen. Eindelijk kwam er hoog bezoek uit Den Haag en bij een kop koffie werden herinneringen opgehaald. Met name de tijd bij brigade Amsterdam heeft diepe sporen bij hem achtergelaten. Op zijn parate tijd, zijn tijd in Suriname en die bij de brigade Hessisch-Oldendorf kijkt hij met plezier en trots

terug. Ook het feit dat hij de gouden medaille voor 36 jaar eerlijke en trouwe dienst – weliswaar dertig jaar later (2005) – nog heeft ontvangen, vindt hij geweldig. Groot was de verrassing toen de generaal namens commandant KMar hem de marechausseespeld opdeed en de bijhorende oorkonde voorlas. Visser was zichtbaar aangedaan en gelukkig met deze waardering. Helaas laat zijn gezondheid de laatste tijd te wensen over. Maar ondanks dat, hopen en wensen wij dat adjudant Gerrit Visser nog lang de oudste bewoner van Bronbeek mag blijven.

Stolpersteine in Bedum

Op vrijdag 9 december werden in de Groningse gemeente Bedum door de Duitse kunstenaar Demnig twintig zogeheten Stolpersteine gelegd voor de woningen van slachtoffers van het Duitse naziregime.

De gemeente Bedum werd in de oorlog zwaar getroffen en er kwam een plan om voor de slachtoffers Stolpersteine te plaatsen. Het leggen van deze monumentjes is een idee van Gunter Demnig (1947) uit Keulen. Ze houden de herinnering levend aan de slachtoffers van het naziregime, onder wie Joden, zigeuners, verzetsmensen, homoseksuelen, jehova's. Hij ontwierp een steentje van 10 bij 10 centimeter waarop een messing plaatje met een inscriptie. De stenen worden gelegd in de bestrating bij het laatst bekende woonadres van de slachtoffers. Demnig noemt zijn stenen Stolpersteine ('struikelstenen') omdat voorbijgangers er figuurlijk gesproken over struikelen. Medio 2016 had hij al 57.000 Stolpersteine geplaatst in 1600 steden en dorpen in twintig landen.

In het plaatsje Bedum werden op die

vrijdagmorgen zes stenen gelegd, waarvan drie voor omgekomen politiemannen. Eén Stolperstein kreeg een plaats voor de woning aan de Ludgerstraat 45. Hier woonde opperwachtmeester (later onderluitenant) Bernardus ter Horst, commandant van de marechaussebrigade Bedum. Hij steunde de illegaliteit en werd op 8 december 1944 in Marum doodgeschoten (zie artikel 'Verboden munitie' in Marechaussee Contact 2015-2). Twee Stolpersteine werden gelegd voor de woning aan de Coendersstraat

23, de voormalige marechausseekazerne. Marechaussees Hijlke van der Heide en Willem Frederik Homoet doken in mei 1943 onder, namen deel aan sabotage- en kraakacties, maar werden na een vuurgevecht in juli 1944 gearresteerd. Hijlke werd op 5 september 1944 bij kamp Vught doodgeschoten, Wim stierf op 22 februari 1945 in concentratiekamp Bergen-Belsen. Hulde aan de omwonenden in Bedum die de moeite hadden genomen om de Nederlandse vlag halfstok uit te hangen.

Nieuwe begunstigers

R. Ascherl
Ber 74-2

B.W.M. Hendriks
Dpl 81-4
Res off

J.A.O. van Hoven
Dpl 76-2

F.C. Jongejan
Burgerambtenaar

L.A. Kroek
Ber 80-5

D.M. Kroos
Burgerambtenaar

G.H. Rotting
Ber 76-6
EUFOR

J.G. Scholten
Dpl 72-4

R.J.J. Spaans
Dpl 78-1; Ber 78-2
UNIPTF

T.G.M. Wilbers
Ber 76-1
ISAF URUZGAN

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 2665 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

J.D. Boer
Geboren 16 februari 1945
Overleden 9 december 2016
Dpl 66-2

C. de Bruijn
Geboren 16 oktober 1926
Overleden 30 november 2016
Ber

A.Geeven
Geboren 23 januari 1926
Overleden 31 december 2016
Dpl Ned-Indië; Pioniers
HKGS; MP Stkw

J. van der Hoorn
Geboren 30 mei 1927
Overleden 19 december 2016
Dpl 5 DMC
Ned- Indië; 1 MPIV; 4 MPIV

B.G.W. Koster
Geboren 19 april 1938
Overleden 2 mei 2016
Ber 57-3

H. Laan
Geboren 6 september 1938
Overleden 18 september 2016
Dpl 58-2

F.H. Laarman
Geboren 21 maart 1943
Overleden 31 december 2016
Dpl 62-5; Ber 62-5
UNIFIL

J.W. van Nieuwenhuisen
Geboren 28 augustus 1936
Overleden 11 januari 2017
Dpl 56-1

H. van der Sluijs
Geboren 15 maart 1927
Overleden 14 januari 2017
Dpl 5 DMC
Ned-Indië; St MPI

A.W.F. Vette
Geboren 3 augustus 1936
Overleden 14 december 2016
Dpl 56-2

W.P. Vrolijk
Geboren 1 oktober 1926
Overleden 21 december 2016
Dpl 4 DMC
Ned-Indië; 1 MPV

T.F.L. Witter
Geboren 17 juni 1925
Overleden 26 december 2016
Dpl 1 DMC
Ned-Indië; 2 MPI

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

SMC

Stichting Marechaussee Contact

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

Jack Vlaming
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Gerard Roes
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van begunstigers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGNL2A)

Begunstigersadministratie en werving

Cor de Boom
Johan Frisplein 23, 8071 LX Nunspeet
0341-257129
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven als begunstiger, wijzigen van (e-mail) adressen e.d.)

Administratie begunstigersbijdragen

Piet van Sprang (interim)
0252-674279
begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
(informatie over en verwerking van begunstigersbijdragen; bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
040-8434540
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v.
RVMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen

Frans Meijer
0341-417087
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvhartens@zeelandnet.nl

Webmaster

Roel Bouwman
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Jack Vlaming
stmarcontact@gmail.com

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2700 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leed gebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Begunstiger worden?

De jaarlijkse bijdrage is € 15,- voor in Nederland wonende begunstigers en € 20,- voor in het buitenland wonende begunstigers. Bij een aanmelding voor minimaal twee jaar wordt zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument' toegezonden. Aanmelden kan op de website met het aanmeldingsformulier (onder tab bestuur/aanmelden).

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RVMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC-begunstiger die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RVMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RVMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC-begunstigers.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

EEN BIJZONDER MUSEUM IN VELE OPZICHTEN

Beleef de wereld van de oudste politieorganisatie van Nederland en onderzoek het verleden, heden en toekomst van de Koninklijke Marechaussee. Leer de taken van de Marechaussee kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken.

Kijk mee over de schouders van de Brigade Speciale Beveiliging en bij de dynamische taken van de Koninklijke Marechaussee op

onze luchthavens. Zie kogelinslagen in een gepantserde autodeur, ervaar de robuustheid van een gepantserd rupsvoertuig en maak een stoere foto zittend op een motor in Marechausseekleding. Waan jezelf een echte Marechaussee door een misdrijf op te lossen (te reserveren evenement).

Het Marechausseemuseum.

Een bijzonder museum in vele opzichten!

Onderzoek & beleef

Meer weten over het museum: www.marechausseemuseum.nl

Weeshuiswal 9 | 4116 BR Buren | T (0344) 571256 | E postbus@marechausseemuseum.nl